

GROEN VAN PRINSTERER DR. KUYPER EN MUSSERT

GROEN VAN PRINSTERER
DR. KUYPER EN MUSSERT

door

J. H. H. WAMELINCK

UITGAVE N. E. N. A. S. U. — LEIDEN
In opdracht van de Afdeeling Propaganda der N.S.B.

Opgedragen aan:

den LEIDER	der Nationaal-Socialistische Beweging in Nederland;
den BELIJDER	van het allerchristelijkst geloof, dat in offeren en dienen zijn hoogste uiting vindt;
den STRIJDER	voor volksche eer, eenheid en sociale gerechtigheid;
den UITVOERDER	van Bilderdijk's, Groen's en Kuyper's idealen en
den VERDEDIGER	der „eerlijke armen" van Bilderdijk, van het „Volk achter de Kiezers" van Groen en der „kleyne Luyden" van Kuyper.

J. H. H. WAMELINCK
Laan van Meerdervoort 483
Telefoon 331684

's-GRAVENHAGE, 19 Maart '41.

Hooggeachte Volksgenoot en Vriend,

Zoo toch blijf ik U, ongeacht alle verschil van meening, noemen. Na jarenlang stilzwijgen Uwerzijds ontving ik met gemengde gevoelens Uw somberen brief. Gij ziet niets dan zwarten nacht en vraagt mij angstig: Wat zal er van ons land, wat van onze kerk, wat van onze onvolprezen vrijheid, wat van de toekomst worden? Gij staat voor tal van voor U onoplosbare levensraadselen. Gij ziet in Mussert en het opkomende nationaal-socialisme een dreigend gevaar voor ons volksbestaan. Uw prachtige staatslieden, die met hun leugenkraam op de markt des levens failliet sloegen, zien wraakwrokkend en haatzaaiend een gewoon ingenieur, zonder eenigen stralenkrans van ijdeltuiterige grootheid, op hun zetel, zooals een Hitler in Duitschland. En het droevig slot van Uw schrijven is: Zou er dan geen God, geen waarheid, geen recht meer zijn? Uw praedestinianisme, waarmee gij zoo vertrouwd waart, laat U totaal in den steek. Immers, God toch is het, die dit al over U en Uw land heeft verordineerd. Hij is het, die het wil en doet. God is het die in deze grootsche tijden het rad der wereld een vollen slag ommedraait.

Ik zal, naar de mate mijner bescheiden krachten, pogen U in eenvoudige taal, gespeend van alle vreemde woorden, enkele denkbeelden te ontvouwen, waarover Gij eens rustig en ernstig moet nadenken. Wellicht, dat wij het eens worden. En gij weer zonnestralen ziet, waar nu zwaarzwarte wolken dreigen.

Vanaf 1928 was mijn stem die eens roependen in de woestijn. Musserts heldere stem en duidelijk woord, in Utrecht gesproken bereikten U in Uw afgelegen dorpje niet. Ook Gij sloegt de waarheid in het gezicht. Ook Gij schreeft mij van laster en landverraad en noemdet mij een landverrader. Opgehitst door volksmisleiders in vrome taal met bijbelteksten, liet Gij U rustig in slaap wiegen als een lodderoogend kind. Al hadt Gij te veel om te sterven en

te weinig om te leven, Gij waart tevreden met het brood Uws bescheiden deels, dat U maar al te karig werd toebedeeld. De heeren, die het immers wel wisten, liet Gij kalm bij de vleeschpotten van Egypte. Zelfs dorst Gij, even als Eli in vroegere eeuwen, niets te zeggen, wanneer ook volgens U al te hebzuchtige regeerders wat diep de krauwels in de meest malsche vleeschbrokken sloegen. Zwoegend op het land, gehecht aan Uw kerkje, waar de dominee toch zoo diep ingeleid was in de Waarheid en zoo „zuuver" preekte, lezend Uw Standaard en Heraut, waarin allerlei verheven beginselen en schoonklinkende waarheden, met geleerde woorden doorspekt, U werden voorgelepeld, gleed Uw leven, als een kabbelende beek, daarheen. En Gij naamt alles als klinkende munt aan, dat het zoo moest zijn. Armoede en zorg waren Uw adeldom. Tot de reeds lang voorziene oorlog, door joodsche slimmelingen en maçonnieke, kronkelvaardige regeerders voorbereid, U en Uw Engelschgezinde regeering als een onweersbui overviel. Welke laatste met al ons goud heldhaftig de beenen nam. Het Leger, Uw onneembare verdedigingswerken en geheel het land stortte als een kaartenhuis ineen. Dat ging boven Uw pet. Alles stond op losse schroeven. Zelfs Uw Godsgeloof kreeg een deuk. Gij laast Uw bijbel met al zijn vreemde woorden, die Gij gewoonlijk oversloegt met de uitdrukking: „vreemd woord, sla over," zooals men in Uw kringen veel pleegt te doen, niet meer.

Helaas zijt Gij in Uw dorpje gebleven buiten de wereldontwikkeling. Behoudend waart Gij in merg en been. Zooals de wereld was, met al haar gruwelijke zonden, was zij goed. En toch! In ons betrekkelijk korte leven — wat is 70 jaren tegenover de vele eeuwen? — hebben wij een duizelingwekkenden opgang meegemaakt, waarover onze voorvaderen twintig eeuwen moesten doen. Van kaars en patentolielamp tot neonlicht, van hotsenden boerenwagen en kriepende „kroode" tot zachtglijdende automobiel en bliksemend vliegtuig, van loopenden postbode tot radio, die ons met Indië doet spreken, van trekschuit tot stalen oceaanreus.

Alleen op het gebied des staatkundigen levens had men bloedarmoede en stond men hopeloos stil of leed men aan vliegende tering. Hoe kon het ook anders?

Onchristelijke daden.

Uw staatslieden en predikanten, met een stralenkrans van hooger glans om de slapen, waren voor U profeten en onfeilbare priesters, door heiliger licht geleid; voor mij, die de heeren achter de schermen zag knoeien en zich rijk stelen, waren het gewoonweg misdadigers en farizeesche hebzuchtigen, die zich straffeloos waanden. Zij logen U voor, dat zij de oude, welbeproefde paden

van Groen en Kuyper bewandelden, dat het in Nederland zoo heerlijk leven was, dat zij in de politiek niet rijk werden, dat zij maar 20.000 gulden per jaar moesten hebben om te kunnen leven, terwijl Gij met Uw kinderen nooit, zelfs niet bij werkdagen van 14 uur, op het land 30 Gld. per week kondet halen. Van die wauwelende heeren zag en wist ik, dat hun woorden leugen, hun daden hebzucht, hun practijken diefstal waren. Wat ik ze zwart op wit geschreven heb, maar wat zij niet durfden beantwoorden. Uit één Uwer kerken, waarin een boete- en bidstond in de gebruikelijk zwevende taal was gehouden, kwamen een viertal heeren, huppelend van zielevreugd, met stralend gelaat, die jaarlijks gezamenlijk 70.000 Gld. aan pensioenen en traktementen genieten. Tegen die wettelijk geoorloofde, maar krachtens Uw en mijn christelijke beginselen immoreele methodes ging jarenlang mijn vlammend protest. Voor een rechtbank mij dagen durfde men niet, omdat de heeren, juridisch geschoold, wel wisten dat zij dik boter op hunne hoofden hadden. Dan wordt het staan in de verzengende stralen der waarheidszon gevaarlijk. Van de groote klok houden zij niet. En ik kon eens getuigen, hooge getuigen hebben. Het publiek worden van zekere feiten, waarvan ook Gij hadt geijsd en die dan niet onder den dekmantel hadden kunnen blijven, zou koren geweest zijn op den nationaal-socialistischen molen. En die moest ten koste van iederen prijs in de vang gezet. De heeren hebben U met allerlei geleerde en vreemde woorden en met een gebazel van vrome taal allerhande leugens op Uw mouw gespeld. Democratisch moest de regeering zijn, dat was Christelijk ; antirevolutionnair waren Uw beginselen, die toepassing vonden in het leven ; volkssouvereiniteit was uit den booze ; Mammon moest bestreden ; individualisme was door en door goddeloos ; praedestinatie centraal dogma Uws geloofs, enz. enz. Mr. Lohman zag en doorzag dat goddeloos gedreun. Hij waarschuwde zijn vriend Kuyper, die ook graag geleerde woorden gebruikte: „Leer den menschen UIT EIGEN OOGEN zien, opdat „ze zich niet bepalen tot napraten," wat ze in de Standaard of elders lezen (Dr. Kasteel pag. 172). Dat deedt Gij niet, maar Uw dominé's en Uw schoolmeesters evenmin. Men kletste na en herkauwde wat die bladen schreven. Een nationaal-socialistische krant was en bleef voor U duivelsch en dus veroordeeld om met een tang aangepakt te worden.

Ik neem het U kwalijk dat Gij, in deze groote en grootsche tijden, waarin ook Uw Vaderland is voorbestemd om wereldhistorie te maken, hebt geslapen en gedroomd. Als slaafsch volgeling zaagt Gij in Uw verbeelding op Uw wijde velden, waarboven hoogtorenende wolken U tot bespiegelingen dwingen en waarover Gij iederen dag dwaalt, vergaderingen van engelen in witte burchten, die in feite vraatzuchtige tijgers, alles verscheurend en inslokkend,

bleken te zijn. Wat Gods oordeelen U bewijzen. Durf toch eens beide partijen te hooren en te lezen! Zet Uw ooren wagenwijd open om eens te vernemen, wat toch dat nationaal-socialisme, dat God zendt over Europa, ook tot U te zeggen heeft. Dat verwijdt Uw blik. Dat maakt Uw sombere leven licht en Uw gebogen gestalte, gebukt onder de zware zorgen des levens, weer recht. Dat doet U weer psalmen zingen in den nacht. Wij mogen toch met Groen van Prinsterer, dien ook Gij hoog vereert, van U eischen dat „met het oog op de merkwaardige eeuw, waarin wij leven en „die het oordeel zal vellen tusschen godsdienst in schijn en gods- „dienst in wezen, ook Gij, als waarachtig Christen, zooals ik U „ken en eer, tot de overtuiging komt, dat de tegenstrevende begin- „selen ten val neigen" (de Bosch Kemper, pag. 37). Dat ziet gij voor Uw eigen oogen gebeuren. Uw Christelijke regeeringen waren voorbestemd dat te moeten zien en doen.

De democratie, ook de Christelijke, heeft afgedaan. Het kapitalisme stort ineen. Niet 20e-eeuwsche joodsche sluwheid, door Christenen in practijk gebracht en uit de listige breinen van oude kerels gesproten, maar geestdrift en jeugd, met den glans der waarheid op het gelaat, dragend de banier van een heilig ideaal in krachtige handen, maken de wereldgeschiedenis. Gij en ik, helaas reeds vergrijsd in de verworden politiek der vorige eeuw, waarin wij nog idealen hadden, moeten van den grond af aan weer leeren, dat niet het goud, maar de arbeid rijk en gelukkig maakt en „Dat „niet de staat, doch het volk een schepping Gods is en dat de staat „moet wijken, waar het volk zijn leven eischt." (Dr. H. Bruch).

Daartoe zult Gij onmiskenbaar in staat gesteld worden en het kristalhelder leeren inzien, wanneer Gij, als Christen, niet meer de logentaal Uwer leiders napraat, maar met Groen erkent „dat het „belijden, waarin de kracht des Christelijken geloofs zich openbaart, „niet ligt in het getrouwelijk opzeggen van al de artikelen des „geloofs, niet altijd in het onvoorwaardelijk onderschrijven van „de Symbolische Schrift, zelfs niet in eene predicatie, waarin geen „enkel woord aangetroffen wordt dat den meest rechtzinnigen „keurmeester ergeren zou. Het belijden is het uitkomen voor de „waarheid, op het punt, waar de verdediging bezwaar heeft, waar „het belijden met lijden vergezeld is." (Nederl. Zendelinggen. pag. 139). Groens leven was er het bewijs van.

Dat nu deedt Gij, en duizenden Christenen in den lande met U, niet. Bezwaren maaktet gij nooit. Nauwkeurig onderzoek naar geopenbaarde wan- en schanddaden met namen en toenamen erbij, werd nimmer geëischt. Men zuchtte; men klaagde en — zweeg overigens muisstil. Toch wist Gij maar al te goed dat wij leefden in de eeuw van den leugen, van het onrecht, van de geestenvergiftiging en verwildering. Gij en Uw vrienden, die altijd de

prachtige kern vormden van ons Christendom, hadden moeten zijn wachters op Sions muren. Dat eischt God van U! Gij wist dat het Mammonisme in Uw kringen hoogtij vierde. Maar Gij zweegt! Gij zaagt hoe Uw leiders feestvierden en in broederbond gingen met verdachte joden als van Gelderen, Mannheimer en Leverjoden. Groen en Kuyper hadden dezen de deur gewezen. Colijn haalde ze met jubel en fanfares en broederhandjes binnen. Gij zweegt! In Uw couranten stond Uw neo-calvinist naast den toenmaligen Vrijmetselaar Oud afgebeeld. Gij zweegt, vondt het misschien fijn! De laatste zong klinkende lofzangen in Uw Standaard op Uwen 70-jarigen leider. Alweer zweegt Gij! Dat hij „in de olie" was geweest werd om Uwentwille voorzichtig gemeden en verzwegen.

Weet Gij wat Uw staatslieden waren? „Het levend afdruksel „eener theorie, die in de belofte nooit, in de vervulling altijd, tekort „schieten," zei Groen scherp. (Verscheidenheden pag. 33).

Gij bemerktet het op ieder terrein: Nederland snelde naar den afgrond! Mussert waarschuwde iedere week in vlijmende woorden en striemende taal; iedere week wierp hij zijn zware knuppels in het staatskippenhok. Gij zweegt!

En terwijl het onheil met bliksemsnelheid naderde en de onweerswolken zich samenpakten boven onze hoofden, spraken Uw staatslieden met de grootste zielerust het uit dat een aantal werkeloozen, die steeds om het half millioen schommelde, wat armoede voor twee millioen mannen, vrouwen en kinderen beteekende, steeds in Nederland zou blijven en groeien. Gij zweegt!

Gij hadt toch moeten protesteeren, maar — Gij zweegt, wat U tot zonde van nalatigheid werd.

Wandaden en wanbegrippen.

Gij, die uit Uw kerkgeschiedenis en uit eigen familie maar al te goed de harde dragonnades en hooge boeten van 1834 kendet en persoonlijk de „fijnenhetze" van 1886 hebt medegemaakt, toen zelfs de kinderen van Christelijke en Openbare scholen elkaar met stokken te lijf gingen; Gij, die uit Uw Bijbel weet hoe onze Heiland als een stemmeloos schaap ter slachting wierd geleid en aan het kruis nog Zijn beulen vergaf, hebt, zonder eenig protest Uwerzijds, van Uw pers of in Uw kerken, gezien of gehoord, hoe ongewapende, rustige burgers, enkel omdat zij God in staat en volk op hunne wijze wilden dienen, door ruwe horden, met den revolver in de vuist, uit hunne huizen werden gesleurd, mishandeld, noodeloos gekweld en misdadig vermoord. Men zocht Mussert ook, om hem zonder eenigen vorm van proces neer te knallen, zooals men den Verdinaso-leider Joris v. Severen in België deed. Dat waren

uitingen van Christelijke beschaving en naastenliefde! Bergrede-vroomheid!

Ongetwijfeld ware een moderne Bartholomeusnacht gevolgd, indien het Duitsche leger onze kameraden niet had gered. Waar bleeft Gij toen met Uw Calvinisme, oorsprong en waarborg ook *onzer* grondwettelijke vrijheden, door Kuyper in 1874 uit het duister der geschiedenis opgediept en in wondere schoonheid geteekend? Erken het toch eerlijk, het was hopeloos zoek en gold voor de gevloekte nazi's toch niet! Dierlijke instincten heerschten onbeperkt.

Ook Gij waart zoo verdraagzaam „totdat Gij iets wat Gij onver-„dragelijk vondt, ontmoettet" (Groen Parlem. adv. dl. II, pag. 141). Verdraagzaamheid bleek eenvoudig praat voor den vaak.

Misschien hebt ook Gij ons „landverraders" en „gevaarlijke wezens" gescholden. Dat was vóór 10 Mei immers hooge mode? Zooals het nog steeds in fluisterpraatjes in Uw vriendenkringen der waarheid rustig doorgaat. Gij vergaat toch, opgehitst door Gereformeerde pers, leiders en predikanten, staande onder joodsch-heidensche invloeden, dat Uw nobele Groen in zijn tijd „landverrader" en „gevaarlijk sujet" werd genoemd. (Parlem. adv. 1849). Gij zult U nog wel herinneren, hoe Kuyper eens „giftige adder", „opruier" en „paneelzager" werd gescholden. Toch deerden de hen hartelijk hatende liberalisten hen geen haar. Maar die nationaal-socialisten mochten wèl vermoord worden. Immers „de Calvinist brengt de vrijheid van geweten als een onafwijsbaren eisch naar voren," blaaskaakt Colijn, (Schrift en Historie). Gij ziet het dus dat wij ons in zeer hooggeëerd en hooggeleerd gezelschap bevinden. Maar toch waren, ondanks de Grondwet, alle fascisten vogelvrij verklaarden en buiten alle wet gestelden. Zelfs ernstige Gereformeerden rilden als Gods oordeelen over hen zouden komen, doch zij vergaten, nog hoog te paard gezeten, dat Gods gerechte wrake het was, die in de Meidagen over een door en door bedorven Nederland kwam, dat steeds wèl wereldwijd Heere! Heere! riep, maar vergat den wil des Vaders te doen, die in de hemelen is. Ook Gij sloot doelbewust de oogen voor alle vuil.

Ik mag U niet euvel duiden dat Gij Groen's werken en streven niet meer kent. Zijn [illegible]telijk mild als hij was, aan afgesch[illegible]e schoolmeesters, arm als de mieren. [illegible]ts enkele werkjes van Dr. Kuyper. [illegible] nemen. Maar wèl doe ik dat Uwe v[illegible] die wèl in hunne bibliotheken bezit[illegible]Onderwerping aan de waarheid is de [illegible] Daar willen Uwe leiders niets van w[illegible] in hun kraam allerminst te pas.

Bijv. Groen zeg[illegible] leer heeft nooit naar repu-„blicanisme geleid[illegible] pag. [illegible] Kuyper daarentegen

schrijft: „Calvijn was zeer stellig voor de republiek" (Het Calvinisme pag. 49). Kuyper verklaart Uw Heiland tot democraat en Colijn eveneens. Calvijn in de sfeer van de kerk als een onbuigzaam democraat. Het verwondert mij nog, dat die heeren God niet als democraat hebben geteekend. Het was al democraat, wat de klok sloeg.

In 1937 verscheen een Gedenkboek van Dr. Kuyper. Op de laatste bladzijde vindt men een verhaaltje: Terar dum prosim, wat op zich zelf onbeteekenend is. Kuyper zou die woorden gebruikt hebben in verband met het hoepelsleggen om vaten. Wij kunnen dat mooie sprookje niet aanvaarden:

1°. Kuyper gebruikte nooit onjuiste beelden, zooals dit.

2°. Is het latijnsche woord een klacht, die misplaatst was in de monden van Kuyper en Colijn, die op de hoogte van hun macht stonden en allesbehalve aan „verteren" dachten.

3°. Toen Groen's parlementaire rol was uitgespeeld, meermalen verlaten en verraden door zijn eigen vrienden, kwam na smartelijke ervaring uit zijn pen: Terar dum prosim, d.w.z. ik mag verteerd worden als ik maar nuttig mag zijn. Dus niet van Kuyper, doch van de zijde van Groen kwam deze bittere klacht. (Ned. Ged. no. 85, 21 April 1871). Die bijlaag in Kuyper's gedenkboek was geheel misplaatst. Veeleer had Mussert in de jaren van heldhaftigen strijd, die achter hem liggen, deze woorden kunnen zeggen.

Wie de Leider is.

Maar, zoo zegt Gij en er schampert een zekere hoon en twijfel in Uw toon, wij kennen dien mijnheer Mussert niet als staatsman; op dat terrein verdiende hij zijn sporen nooit zooals onze groote mannen op nationaal en internationaal gebied! Ik wil nog verder dan U gaan: de Leider, dien wij hoogelijk eeren, is maar ingenieur; hij is geen staatsman als Thorbecke, geen wijsgeer als Groen, geen theoloog als Kuyper; geen grootkoopman als Colijn; zelfs geen heldenfiguur als generaal Duymaer van Twist; alle onsterfelijke figuren uit Uw zakboekje.

Ik zal U daarenboven dit antwoorden: 100 jaren lang zijn wij door advocaten, dominé's, doctoren, professoren in de wijsbegeerte, vrijhandelaren in koffie en protectionisten, die in margarine handelden, bestuurd en bedrogen. Wat hebben zij van Uw vaderland, vallend van de eene crisis in de andere, iets anders gemaakt dan een warboel en een zwijnenstal met een wettenwinkel, waaruit zelfs geen jood wijs kan worden, maar die hij en Uw christelijke

juristen gebruiken om met allerlei spitsvondigheden zoo te proce-deeren dat de schaapjes, waartoe ook gij behoort, geheel geschoren zijn. Immers, Gij als boer weet het wel: Wie recht om een koe, geeft er één op toe.

Door dien Augiasstal zal eerst de bezem, dan een reinigende stroom van Mussert moeten gaan om al die joodsch-christelijke vuiligheid grondig op te ruimen. Geen enkel ongedierte mag in de reten en spleten blijven zitten. Dan zal hij ook U moeten bijbrengen, wat volksche eer, volksche verbondenheid en volksche eenheid beteekenen.

En dan zal hij U in rondhollandsche taal vertellen, wat komen gaat en U laten zien, wat hij doet. Gij krijgt daarbij niet weer de kans om met een rood potlood op een stembillet te knoeien, zooals simpele Grietje uit het armhuis bij U deed, die dat geheele papier rood maakte. Gij lachtet hartelijk, maar was het niet een beeld van onzen tijd? Was de wereld niet bezeten, zooals Prof. Huizinga, Balfour en Caillaux het U vertelden?

De heeren, wild als hyena's, bevochten elkander eerst als tijgers bij de verkiezingen om later heerlijk in de Tweede Kamer terug-gekeerd, vriendelijk elkaar toelachend, handjeplak te spelen. Zelfs gaven onze partijen bij de laatste verkiezingen bontgekleurde platen en boekjes uit, waarbij Goseling in een boom zat appels te plukken en Colijn in een bootje voer, in den vorm van de centsplaten, waarmede onze ouders ons zoo voortreffelijk zoet wisten te houden. Kiezers waren immers in hun oogen groote kinderen! Was dat geen verwording van de ergste soort, toonend de kindsheid van den grijsaard? En in dien Augiasstal speelden de kooplieden bij ingeving, waarmede Groen zoo hartelijk den draak kon steken, (Parl. Adv. 3 Juli 1850) de hoofdrollen: Colijn met Mannheimer, Verschuur met Zwanenberg, die maakte wat smaakte en een goed deel van onzen veestapel in- en wegblikte, wat voor het Duitsche leger te Rotterdam groote verrassingen bracht; Deckers, die ook op velerlei gebied een groote vermaardheid bezat.

Nu wil ik U wel zeggen dat bij Mussert al die kooplieden bij INGEVING geen schijn van een kans hebben. Hij gooit ze de deur uit. Hij weet uit de jongste tijden, toen de democratie nog opper-machtig was, maar al te goed waar die heeren de mosterd haalden; hij kent maar al te goed als ingenieur, met welke gouden olie-soorten zij de raderen der staatsmachine smeerden en weet langs welke slinksche wegen men gaat om, in enveloppes, bewezen diensten te betalen, zooals men noemt honoreert. Hij moet van die verzamelingen van traktementen, pensioenen en commissariaten, die de heeren elkander wederkeerig toeschikten, niets hebben.

Mussert is geen man, die altijd over rust bazelt en die rustig gaat zitten op een zinkend schip te midden van de woedende baren;

integendeel, hij is rusteloos, steekt de handen uit de mouwen en, arbeider onder de arbeiders, kist hij mee de dijken en sjouwt steen en mortel aan om nieuwe dammen te leggen ter afweer van de aanstormende golven van haat en nijd. Juist, omdat hij weet wat arbeid en een arbeider is, geeft hij den handarbeider de volle eere, die hem toekomt.

En onderwijl laat hij de teekeningen gereed maken, waarnaar het nieuwe staatsgebouw in een nationaal-socialistisch Nederland zal verrijzen, waarvan de hechte fundamenten reeds gezien worden. Hij is geen veelprater, maar weet en doet wat hij wil. Waar en klaar is zijn woord; waar is zijn oog, waar is zijn daad. Bewaarheid ziet gij in hem het woord van Goethe, vol diepen zin: „Het eerste en „laatste wat van het genie gevorderd wordt, is waarheidsliefde." Dat juist is zijn groote sterkte in deze tijden van leugen en ellendig geroddel. In een verjongd Nederland zal hij de man zijn om te herscheppen, waar vernieuwing noodig is. Hij alleen en anders niemand zal de vlag van het nationaal-socialisme naast den Meiboom in de kap van een vrij en onafhankelijk Nederland hijschen.

Voor het nieuwe staatsgebouw, in strenge lijnen opgetrokken naar socialistisch plan, zult Gij niet meer zien weelderige parken met pronkende pauwen; er in geen krottige hokken en duistere hoeken, waar ratten en muizen hun miezerig knauwen en knabbelen kunnen voortzetten; er achter zult gij tevergeefs zoeken naar varkensstallen, waarin vette zwijnen zich wentelen in goudkleurig slijk; niets wat vuil en onoogelijk is zal er worden aanschouwd. Het geheele ontwerp en de uitvoering ervan zullen zijn geest dragen, ordelijk, practisch en eenvoudig, vol licht tot in de hoeken. De eenvoudige boer en de hooggeleerde man van wetenschap zullen er kunnen vinden wat zij zoeken, als kameraden, geholpen door kameraden, en bewaarheid zal worden, wat eens Dr. Kuyper voor oogen zweefde, toen hij uitriep: „De alleenheerschappij der „financieele en bevoorrechte klasse heeft uit. De religie in eere, de „conscientievrijheid hersteld, ons volk weer in zijn organisch „verband gezet; en over heel ons Staatsbestuur uitgegoten de geest „des Ontfermens. Er moge in ons Staatsbestuur een andere geest „varen; dat er in onze wetgeving een hart, in onze ambtenaars- „wereld sympathie voor den lijdenden burger ga spreken; dat de „machtelooze arbeid tegen het koelberekenend kapitaal beschermd „worde en dat uitzicht op snel en deugdelijk recht zelfs aan den „armsten burger worde verzekerd." (Maranatha pag. 22).

Dat ideaal van den grooten Kuyper is ook Mussert's ideaal en — de Uitvoering ervan zal zijn glorie zijn.

En het is zeer merkwaardig dat zij, die zich met den Christennaam sieren en het verwezenlijken van deze idealen met handgeklap moesten begroeten, tegenwoordig de grootste ophitsers, zwaaiende

met bijbelteksten, zijn. Dat bemerkte vroeger Groen met souvereine minachting, dat deed Kuyper glimlachen en dat geeft Mussert het bewijs dat hij zich op den juisten weg bevindt. In den strijd voor waarheid en recht staat dan ook Mussert vlak naast Groen en Kuyper, al beweren een Smeenk en een Diepenhorst ook het tegendeel. Wat wij zullen bewijzen!

Groen verdedigde het „volk achter de kiezers"; Kuyper zocht steeds steun bij „de kleyne luyden", die hij in hoogen ouderdom waarschuwde dat vooral te blijven; Colijn was daarentegen de steunpilaar van het groot kapitalisme en Nederland uitzuigende joden; Mussert streed en strijdt met al de hartstochten zijner ziel vóór zijn volk, vóór de volksche eer, vóór de volksche verbondenheid en het levensgeluk van Uw nameloos verscheurd en verdeeld vaderland, dus ook voor U, die hem nu nog tegenstaat. Wat Gij in den nobelen Groen, wat Gij in den grooten Kuyper eerdet, moet Gij dan toch ook in Mussert huldigen. Uw voormannen, daarin gesteund in de achterbuurttaal van joodsche Polakken en Sluysers, die zelfs den weerzin opwekten van Uw landgenoot Algra, stortten over zijn hoofd zeeën van vuil en laster.

Ook Gij hadt geen woord van waardeering voor hem over, die zijn ambt en zijn rust had prijsgegeven voor den strijd ten gunste van ons volk. De leugens en praatjes van volksmisleiders in steeds anderen vorm waren U liever. Gij liet U met vele kluitjes in het riet sturen.

Groen was aristocraat en edelman naar den geest zonder edelman van geboorte te zijn zooals hij zelf verklaarde; Kuyper een democraat om dictator en sociaal hervormer te kunnen worden; het stelletje, dat hem opvolgde, een warrelmoes van geldmacht en schijndemocratie, met een Christelijk sopje overgoten, wat een joodschen professor, den hetzer de Vries, deed verklaren: „Colijn is „als nationale figuur op eene mislukking uitgeloopen" (Maasbode 30 Nov. 1939). Wat wij jarenlang betoogd hebben. Doch de schacherjoden mochten hem wat graag!

Mussert wil geen geboorteadel, geldadel, tweedekameradel of handelsadel kennen. Hij eert den adel van den arbeid. Hij is oernederlander, oer-germaan en oer-socialist. Hij staat met beide voeten op den nederlandschen grond en ziet in arbeider, boer en middenstander de ruggegraat der bevolking, die gesterkt dient. Als zij krachtig zijn, is geheel het volk gezond. Hij is wars van alle lauwheid, flauwheid, zoetsappigheid en lafhartigheid. Hij wil niet meer de waarheid verbloemd of verzwegen zien. Hij eert in den arbeidenden mensch, dus ook in U, zijn God. Daarom moet de werkeloosheid beëindigd ten koste van iederen prijs. „Liever in de gevangenis „dan in vrijheid zonder werk rondloopen" was voor hem de schrijnendste aanklacht, ooit geuit tegen Uw maatschappij" (Maasbode).

Groen en Kuyper.

Nu weet ik dat gij voldoende van de parlementaire geschiedenis op de hoogte zijt om te weten, wie de hoofdfiguren waren of zullen zijn van 1848—1948 en eveneens moeten toegeven dat van 1848—1940 nameloos veel is gepraat. Bij de herdenking van het eeuwfeest onzer Grondwet, dat wel nimmer op grootscheepsche wijze gevierd zal worden, zullen de namen klinken van de volgende vijf personen, die hun stempel zullen hebben gezet op de dan heengegane eeuw : Thorbecke, haar grondlegger en ontwerper der organieke wetten ; Groen als de stichter van de a.r. partij en de schier legendarische figuur van haar lijden ; Kuyper als de bestrijder van het liberalisme, voerend zijn partij naar het toppunt van den roem, Colijn de man van den antirevolutionnairen geestelijken en politieken ondergang, terwijl Mussert de rij sluit met den eeretitel van herschepper van een herboren Nederland. Wat Thorbecke eens op politiek terrein tot stand bracht, zal Mussert binnen enkele jaren op economisch en sociaal gebied verrichten, als man van de daad. Nu zult Gij mij toegeven — in iedere politieke vergadering werd het U voorgekauwd! — dat ieder land de regeering heeft die het verdient. Thorbecke, Groen en Kuyper hebben, daarin zijn allen het eens, den Lande onschatbare diensten bewezen, doch het merkwaardige van die drie mannen was, dat zij noch financiers waren, noch het geld van hooge beteekenis achtten.

Toen Thorbecke in 1872 stierf, was hij zoo arm, dat zijn beide dochters ieder een staatspensioen van 1200 Gld. werd toegekend. Weet Gij, wat hij schreef? „Kapitaal trekt kapitaal aan, waar het is, „wil het meerdere wezen. Wanneer met toenemenden rijkdom aan „den eenen kant, armoede aan den anderen kant zich uitbreidt ; „wanneer een rijke nog rijker, hij, die weinig heeft, nog armer „moet worden ; wat is de wetgeving, die allen staatsburgerschap „aanbiedt onder eene door weinigen bereikbare voorwaarde, wat „is die wetgeving anders dan spot en hoon ?". „Zuinigheid is „evenzeer pligt van een rijke als van een arme regeering." Dat was het financieele beginsel van Thorbecke.

Groen, Thorbecke's vriend, was rijk, maar had een ingeboren afkeer van renteniers en speculanten. Hij was een ware rentmeester over zijne goederen ; zelf sober levende, gaf hij vorstelijk aan armen en hulpbehoevenden door het geheele land.

Tot in Uwe kringen is het alom bekend, hoe weinig Dr. Kuyper om geld gaf. Hij schonk soms duizenden weg, terwijl zijn huisgezin in zorg verkeerde, zoodat vermogende vrienden den professor herhaaldelijk moesten bijspringen. Eigener beweging verhoogde het Bestuur der Vrije Universiteit zijn pensioen tot 4000 Gld. wegens zijn groote verdiensten. (Dr. Kasteel).

Zij bleven dus geheel in de lijn van Calvijn, die als beginsel huldigde : „Ten eerste mogen wij niet met te groote begeerlijkheid „naar rijkdom haken ; wij behooren met weinig tevreden te zijn, „en, als de Heere het verlangt, bereid te wezen, om er afstand van „te doen ; ten tweede moeten wij eerlijk arbeiden om ons brood „te verdienen en alle kwade practijken laten varen ; tenslotte moet, „wie weinig heeft, niet nalaten God te danken en zijn brood met „vergenoeging eten." (Calvijn en de economie. Mr. Diepenhorst, pag. 298).

De laatste twintig jaren — en Uw Leider was in den toomeloozen jacht naar eer, geld en genot, die professor Bavinck in zijn „Raadsel van ons leven" als de drie afgoden van den zelfzuchtigen mensch heeft geteekend, haantje de voorste ! — zijn deze diep-waar Calvinistische beginselen (gij spraakt steeds over neo-calvinisme !) in het vergeetboek geraakt.

Colijn de plutocraat.

Zeg mij eens eerlijk : Geeft God aan één Zijner kinderen ooit een millioen gulden in de handen, eerlijk verdiend ? Verklaar mij ook eens met de hand op Uw hart of Colijn ooit overeenkomstig die Goddelijke beginselen heeft gehandeld ? De olie en de margarine zeggen U wel het tegendeel. Groen en Kuyper, vast overtuigd van hun Goddelijke roeping hun volk te dienen, keken nooit naar geld en wanneer men hen winstgevende betrekkingen of zwaar betaalde commissariaten had aangeboden, met het onuitgesproken doel van hun namen misbruik te kunnen maken, zooals men te mijnen huize deed met den naam van Colijn om eene levensverzekering bij de Amstleven aan te bevelen, zouden zij, diep verontwaardigd geantwoord hebben : Zou ik zulk een groot kwaad doen en zondigen tegen God ? Men heeft het nooit gewaagd dezen grooten mannen met zulk misselijk bedrijf aan boord te komen. Groen en Kuyper dachten in beginselen, leefden uit beginselen; Colijn dacht enkel in goud, wat Sir Henry, voor wien Colijn ook al een mislukkeling was, eens deed uitroepen : „Colijn denkt „steeds in ponden en ik houd er mij van overtuigd dat hij zijne „ziel bij de bank van Engeland heeft verpand." Colijn is mislukt in de olie ; hij werd belachelijk in de margarine, die hem ook gauw weer losliet. Terwijl hij in den wereldoorlog van 1914—1918 in Engeland in het goud zwom, had zijn eigen vaderland volslagen gebrek aan petroleum, benzine en, voor de wapenindustrie, gebrek aan toluol.

Gij moest bij kaars of nachtlichtje, U schaars toebedeeld, Uw avonden slijten en toen ook deze ontbraken gingt gij met Uw krielkippetjes op stok. Indien deze man, die immers gloeide van

vaderlandsliefde, geëischt had een deel van de Indische olie voor U en de Uwen om ten minste Uw stallampen en Uw huiskamer te kunnen verlichten, dan had de Engelsche Regeering, de hebzuchtige bij uitnemendheid, deze redelijke eischen moeten inwilligen. Maar aan die olie, waarvoor men in Uw dorpje meer dan 1 Gld. per liter vroeg, had men dan geen goud kunnen verdienen, want winst was in de metalen harten der heeren het levensideaal. In dien gouden tijd werd geen zucht van een protest uit den mond van Uwen grooten staatsman, verstard in de liberale beginselen der „oude" economie, die hij nu nog warm belijdt, gehoord. En Gij vondt het ook prachtig! Hij gaf immers duizenden aan Uw kerken; hij liet arme studenten studeeren en dat klonk! Dat was blijk van Hoogen Christelijken zin! Hij had maar 10.000 Gld. pensioen als Indisch hoofdambtenaar en maar 6000 Gld. als ministerpensioen en daarbij was toch een millioenenkapitaal noodig om te kunnen leven krachtens het boven uitgesproken beginsel dat „wij met weinig behooren tevreden te zijn".

Dat weinige is voor hen oud-calvinistische leuterpraat, en diende om U, als arbeider, zoet te houden. De kroon zette Colijn op zijn goudvoortbrengenden arbeid, toen hij nog margarine-deskundige werd, en een heilig verbond sloot met geldjoden, die Dr. Kuyper naar een volksstaat wenschte. Hij zei toch in de Kamer toen een jood, Mr. Levy, hem aanried naar Paul Kruger te gaan: „Mijnheer „Levy, ga U naar Jeruzalem, daar hoort U. Mijn voorvaderen hebben „hun bloed voor Neerlands vrijheid vergoten, daar was echter geen „druppeltje joodsch bloed bij". Daar kon hij het mee doen.

Wanneer een jood bij U komt (men vertrouwt ze in Friesland en Zeeland, waar zij 0.2 en 0.1 % van de bevolking uitmaken, blijkbaar heel weinig) en tot U, als ouderling, zegt: Ga naar Uw kerkeraad en stop ze 100 mud slechte veenaardappelen in de maag ter verdeeling onder de armen, dan verdient gij ook 50 Gld.; dan gooit U hem hardhandig de deur uit. Maar de Leverjoden wisten wel welk vleesch zij bij Colijn in de kuip hadden. Immers, een plutocratisch democraat, vriend van en in een joodsch-maçonnieken Volkenbond, iemand met veel relaties in de internationale staatsliedenkringen en kind in huis op onze departementen, was toch een ook in goud hoog te waardeeren kracht!

Jodenwoeker.

Joden zoeken steeds die artikelen en die personen, waaraan en waarmee veel geld valt te verdienen: Petroleum, die, geraffineerd, slechts 2½ cent per liter en margarine, die als afgewerkt product 7—10 cent per pond kost; daar kan men een zoet winstje op maken, temeer omdat het verbruiksartikelen in de wereld zijn, die bijna ieder noodig heeft. „Daar wordt verdiend!"

En zoo zien wij dat in ons rijke land van boter en melk, volgens de statistieken van de crisis-zuivel centrale in 1931 85 millioen kg boter in Nederland werd gemaakt, waarvan 30 millioen naar het buitenland ging ter waarde van 49 millioen, terwijl 111 millioen kg margarine uit walvischtraan en palmolie werd vervaardigd, waarvan 50 millioen kg werd uitgevoerd met een waarde van 25 millioen Gld. De uitvoer-boter bracht dus toen nog 1.60 Gld. per kg op terwijl de uitvoer-margarine 50 cent per kg opleverde. Wanneer Gij nu weet dat van de boterfabricage 500.000 personen moesten leven, terwijl de margarine met haar groote productie in 1935 slechts 14 fabrieken in bedrijf had, dan zult U wel begrijpen, dat deze slechts aan een betrekkelijk gering aantal arbeiders brood gaf. In een economisch gezond land met een welvarende bevolking, waar voldoende boter wordt geproduceerd, moest het niet geoorloofd zijn en mogelijk dat men, als in 1936 5.6 kg boter en 5.7 kg margarine per hoofd gebruikte. Er zijn slechts zeer weinigen, die margarine boven zuivere roomboter verkiezen. Hier zijn dus ergerlijke misstanden gegroeid. Het land verarmde.

De tegenwoordige distributie geeft ieder ½ pond boter per week, dus bij eene bevolking van 8½ millioen (in 1936 precies 8.556.920 personen) komt men op een totaal boterverbruik van 110 millioen kg botervetten. Alle boter had dus in Nederland benut kunnen worden en was het niet alleen overbodig, maar was het misdadig om onze kostbare boter uit te voeren naar Engeland, waar het in de winkels verkocht werd voor 36 cent per pond. (Kameraad Ir. Rijsdijk spreekt in 1935 van 18 ct per pond en lager. Boeren, blijft paraat pag. 7). Men deed dat onder het bespottelijk voorwendsel om Engeland als klant te behouden. Maar in feite verdienden margarinejoden millioenen aan hun product, joden, die weelderig ervan leefden in hunne paleizen in Wassenaar, Nice en Londen. Maar zij hadden hooge warme verdedigers in de hoogste regeeringskringen! De margarine-industrie wist van 1931—1935 meer dan 100 millioen guldens netto te verdienen. Deze crisiswinsten zijn opgebracht door de armsten van ons volk en hoe er omgesprongen wordt met de millioenen die zijn samengeschraapt uit de beurzen van onze margarine-eters moge blijken uit het feit, dat aan de directie van één der margarine-fabrieken een millioen fooi werd uitgekeerd in den vorm van tantième in één jaar tijd. Een adviseur-salaris speelt dus geen rol. (Ir. Rijsdijk. Boeren, blijft paraat, pag. 13).

Terzelfder tijd werden onze kostelijke Westlandvruchten, die God ons zoo rijkelijk schonk, op bevel van Christelijke regeeringen naar de mestvaalten gebracht of doorgedraaid. Terwijl onze Oosterburen er naar snakten. Gij hebt het in Uw eigen kringen medebeleefd hoe kostelijke boonvruchten met paarse verf bedorven werden, zooals men dat in geleerde taal noemde: gedenatureerd.

Het spreekt vanzelf dat de joden op eenigerlei wijze hun dankbaarheid willen toonen en zij doen dat gemeenlijk in den vorm van gouden schijven, maar onder vier oogen. Dan kan men zoo iets nooit bewijzen. Zoo slecht deed men tegenover Colijn niet. Men bood hem zeer eerbiedig het adviseurschap aan bij de Unilevermaatschappijen en de daaraan verbonden koninklijke waardeering. Het spreekt dan vanzelf dat, ongevraagd, daarvoor de noodige voor hen voordeelige onderhandelingen bij de bevriende democratische regeeringen gevoerd moeten worden. Zoo ging het immers ook in de olie? Het zal zeer wenschelijk zijn ter gelegener tijd eens daarover verhelderend licht te laten schijnen. Nu de heer Colijn uit het publieke leven geheel is teruggetreden kan hij werken aan zijne herinneringen en memories, wat staatslieden, zooals Troelstra en Schaper ook gedaan hebben. Zij zullen belangwekkend zijn! Gij zult zeker weenen bij de gedachte aan zijn roemloos einde. Maar voor een neo-calvinistisch staatsman is het een verdiend slot van een allesbehalve Christelijk leven. Het was niet in overeenstemming met het bedoelen van een Kuyper en Groen, die hun Goddelijke roeping hebben verstaan in de vorige eeuw.

Gij zult nimmer hooren — daarvoor kennen wij Ir. Mussert te goed! — dat deze zijn ook Goddelijke roeping verzaakt om in perverse goudstroomen of in winstgevende commissariaten te duiken. Een leider en een staatsman behoort reine handen te hebben.

Gij zult het met mij eens zijn en wat ook voor Colijn gold, wat Dr. Smits eens in de Maasbode schreef: „De moraal was in bepaalde „kringen totaal bijzaak geworden, zoo niet een lastigen „sta in den „weg" voor den materieelen bloei der zaken. De kleinen namen dit „van de grooten over en zonder pardon drukte men elkander „dood. De groote innerlijke oorzaak van dit alles was niet zoozeer „de levensnoodzakelijkheid. De aarde was productief genoeg en „leverde rijkelijk haar vruchten, hoewel deze uit winstbejag onredelijk „verdeeld werden. Maar de wereld was met blindheid geslagen, „tegenover de diepere en hoogere doelstelling van het leven."

„Niets is er meer erg, mits er maar geld verdiend wordt, al kost „het ook het bloed van anderen. Materialistisch zijn velen geworden „tot in hun ziel, modern barbarendom, waar slechts vloek uit „geboren wordt." (Maasbode 28 Augustus 1938).

Kuyper's program.

Nu zult Gij, die in Christelijke arbeiderskringen geboren en getogen zijt en onder de bekoring zijt geweest van de Talmafiguur, U nog wel duidelijk herinneren welke schoone droomen wij onder Kuyper in de vorige eeuw hebben gedroomd. Tal van onze

vrienden werden toen reeds onbewust nationaal-socialisten, wat nu tot uiting komt in vele kameraden, vroeger a.r.

Was het niet nog in 1912 dat Kuyper U sprak over een „gul gegeven ouderdomspensioen", dat hij hoogst noodzakelijk achtte? Werd het niet een ellendige jodenfooi van 3 Gld. per week, die men nimmer heeft verhoogd? Gij zult het ongetwijfeld nog weten welke wondere luchtkasteelen in verkiezingsdagen later door zijn volgelingen U voor oogen werden getooverd, hoog, tot in het droomenland toe. Het bleven al ijdele beloften, die op de groene banken vergeten werden, tot nieuwe verkiezingen in het zicht kwamen, waarna ze van onder dik stof werden te voorschijn gehaald. Gij weet het nog wel — Gij hebt Vrijmaking van den Arbeid zeker gelezen! — hoe Ds. Sikkel en de jonge Mr. Anema hoog van den toren trompetterden; nog wel weten dat de lang niet malsche Kater, Uw Patrimonium-Voorzitter eens heel duidelijk aan Kuyper schreef: „Ons „volk is met geen preeken, met geen loutere theorie te helpen; „het moet in de practijk bemerkt worden, het moet zien, tasten en „voelen kunnen, dat de godzaligheid OOK vrucht afwerpt in „DEZEN tijd". (Dr. Kasteel, pag. 203). Zeker, de godzaligheid is tot alle ding nut, ook tot veredeling en verheffing van den arbeid en den arbeider. Uw Christelijke boomen wierpen wormstekige vruchten af. Het kapitalisme spon goudgele zijde. Maar daaraan denkt een Prof. Dijk niet, als hij over kerk en politiek gaat filosofeeren. En toch was het reeds in 1874, dus nu 66 jaren geleden, dat Dr. Kuyper een prachtig werkprogram aan Groen toezond, dat nog thans zijn waarde heeft:

1°. eene organische vertegenwoordiging der Eerste Kamer. (beginsel dus van den corporatieven staat, wat Smeenk nu loochent),

2°. een zeer uitgebreid kiesrecht, (wat een mislukking bleek),

3°. leerplicht,

4°. algemeene dienstplicht,

5°. wettelijke regeling tusschen arbeiders en patroons,

6°. herziening van de wet op de vennootschappen (door von Ihering eens roofdier-instituten genoemd),

7°. beperking van kapitaalopeenhooping en

8°. tegengaan van oneerlijken handel.

Van al deze voorstellen bracht hij niets tot stand, dank zij de democratische verbondenheid met de Staatsgreeppartij. En de leerplichtwet, die een zegen was voor de verwaarloosde jeugd, kwam nog onder het liberale ministerie Pierson in het Staatsblad, onder a.r. tegenwerking.

Democratie.

Al dat democratisch gebral heeft nu bijna een eeuw geduurd. Oneindig veel schoone beloften, broodmagere resultaten.

Zorgvuldig heeft men U steeds verzwegen hoe Groen van Prinsterer en nu ook Mussert, van de democratie en de daaruit voortvloeiende krankzinnige volkssouvereiniteit niets moesten hebben. Uw partij heeft steeds geleefd onder het dictatorschap van een Leider; zonder een leider beteekent Uw partij niets, zonder een Leider beteekent ook een heel volk niets. Democratie en volkssouvereiniteit zijn ondingen, geboren uit den vader der leugenen. Kuyper verdedigde de eerste, maar bestreed, zeer onlogisch, de tweede. Eerlijk erkende hij dan ook in 1918 twee jaren vóór zijn dood: „de revolutiegedachte van Danton en Robespierre heeft gezegevierd." (Wat nu ? pag. 9). Een ridderlijke bekentenis, die hem siert, maar waarmede hij zijn eigen doodvonnis onderteekende. De democratie toch was een helsch-joodsche vinding. Groen heeft U er zoo ernstig voor gewaarschuwd. Met al de ernst van zijn woord, met de klem van zijn argumenten, aan de historie ontleend. Als een bijbelsche ziener zag hij haar verwording en den chaos als noodwendig gevolg. Niet naar hem luisterend, hebt ook Gij den weg naar den afgrond mee bewandeld en de ineenstorting beleefd. Thans zijt gij òf een moedelooze dan wel een Saulus, dreigende en blazende moord tegen het nationaal-socialisme, dat U eens als een Paulus in zijn gelederen zal zien, wanneer het licht weer in Uw hart en leven zal schijnen. Gij hebt U gebrand en moet thans, hoe pijnlijk ook, op de blaren zitten. Wie God verlaat heeft immers smart op smart te vreezen ? Die Christelijke democratie en de vrijmetselarij, aan elkaar gegroeide siameesche tweelingen, geboren in Engeland, kwamen in de Fransche revolutie tot volle ontwikkeling. Ik zal U trachten zoo eenvoudig en duidelijk mogelijk dien ontwikkelingsgang te schetsen. Dan zult U veel begrijpen, wat U nu nog in nevelen is gehuld.

Democratie en vrijmetselarij.

Tegen het einde der 17e eeuw was de Katholieke Kerk in Engeland in miscrediet geraakt, gevolg van het optreden van wispelturige, wreede koningen. Deze kerk gaat van het beginsel uit, ontwikkeld in de Thomistische wijsbegeerte, dat men de Waarheid, die in God is, moet leeren kennen uit het licht der bovennatuurlijke Openbaring en uit die der rede. Deze stelling aanvaardden zekere Engelsche geleerden, wier namen ik U zal sparen, niet. Zij schakelden alle Openbaring uit en namen als eenige kenbron Gods de rede aan. Zij noemden zich Deïsten en waren de voorloopers van het 19e eeuwsche Pantheïsme en Monisme, wat Kloos in zelfaanbidding

eens aldus uitdrukte: „Ik ben een god in 't diepst van mijn gedachten." De mensch als redelijk wezen stelde zich boven God en maakte Hem tot voorwerp zijner beschouwingen; dat was de ware verlichting. De geheele vrijdenkersbeweging was daarvan het onontkoombaar gevolg.

Jehovah, God der liefde, Jahaveh, God der gerechte wrake, Baäl, Djau, Isis, Astarte of Vishnoe, hoe God mocht heeten, 't was al om het even. De trotsche mensch hief de rede ten troon. In deze sfeer werd aan de oevers van de Theems in een eenvoudige kroeg de vrijmetselarij, waarschijnlijk uit de gilden met hunne eigenaardige symbolen voortgekomen, ten nieuw leven gewekt. De zoon van een calvinistischen dominé was een der peters. Het Humanisme, tegenstelling van de godsdienstige eenzijdigheid van den mensch, was haar leidend beginsel, nauw aan het Deïsme verwant.

Terzelfder tijd begon men de rechten en de gelijkheid aller menschen te prediken. In de loge waren allen gelijk, baron en kleermaker, priester en leek. Men regeerde mede en beweerde de dolste dingen. In die tijden van verlichting en rede-aanbidding kwam Voltaire, de profeet van den twijfel en het ongeloof, als balling naar het vrije Engeland. Na enkele jaren teruggekeerd naar Parijs werd hij de vurige heraut van het Deïsme, de democratie en de vrijmetselarij, waarin hij op hoogen leeftijd, steunend op de schouders van Benjamin Franklin, zich nog liet opnemen. Deze spotter, en met hem Rousseau, vonden in Frankrijk, zuchtend onder ondragelijke lasten van een steeds meer verarmende bevolking, uitgezogen door adel en geestelijkheid, een vruchtbaren voedingsbodem voor hun deïstische ideeën. Het gemompel begon, in de loges voortgedragen, dat het niet recht is, als het leven voor een klein deel der menschen spel en weelde, voor de overgroote meerderheid harde ernst en martelende armoede beteekende; men bewees — en Montesquieu en Diderot vielen hen daarin bij — dat de bouw der maatschappij op geen stevigen grondslag rustte en de menschelijke rechten meestal verjaringen van onrecht waren. De aarde werd, terecht, beschouwd als de algemeene voedster van allen; wie zware plichten kende, had ook heilige rechten op het bestuur van den staat. De democratie, d.w.z. het regeeren van heel het volk, later door Robespierre uitgeschreeuwd in zijn „Het volk is souverein" werd algemeene gedachte. Wèl waarschuwde Rousseau in wat Groen noemde een alleszins behartenswaardige les: „Indien er een volk van goden „bestond, zou het democratisch geregeerd kunnen worden. Een „zoo volmaakt bestuur past niet voor menschen." (Ongeloof en revolutie, pag. 227). Maar in den dolzinnigen godsdienst der rede waren alle menschen goden en daarom juist was de democratie de eenige en beste regeeringsvorm. In deze sfeer en dezen gedachtengang is de democratische kanker ontstaan, die ons maatschappelijk

lichaam zoo nameloos heeft verwoest. De joden, gelijkgerechtigd en bevrijd uit de ghetto's, met de Frankfurter Rothschilds aan het hoofd, waarbij omkooping een groote rol speelde (Corti), juichten de democratie toe en werden haar vurigste verdedigers en aanbidders, wat wij in ons Vaderland hebben aanschouwd. De vrijmetselaarsloges brachten de volkssouvereiniteitsgedachte tot in de uithoeken van Frankrijk, ook in Nederland, waarover de nederlandsche broeders steeds zorgvuldig zwegen. Ook daar speelden de joden de eerste violen om dra dirigenten te worden. Gelooft niet, maar weet! werd de hoogere wijsheid, die tot in het einde der vorige eeuw in de logetempels in Rotterdam opgeld deed. De logebroeders Multatuli, Vosmaer, Kerdijk e.a. maakten het in hun individualistische wereldbeschouwing tot publiek bezit in de genoegelijke vergaderingen van het Nut van 't Algemeen.

Revolutiegedachten.

De Fransche revolutie evenwel „verstoorde alle organisch weefsel, „verbrak alle sociale banden en hield ten slotte in haar atomistisch „knutselwerk niets over dan de eenzelvige, zelfzuchtige en voor „zijn zelfstandigheid opkomende persoonlijkheid" (Kuyper, Het sociale vraagstuk, pag. 20), doch waaraan Uw partij in deze eeuw ernstig lijdende was en is. Persoonlijk voordeel was haar hoogste ideaal; geld de spil, waarom alles draaide.

De Fransche revolutie en zoo ook het stervend liberalisme was en is anti-sociaal en de sociale nood, die thans in het nationaal-socialistische Europa wordt opgelost en MOET opgelost worden, waarvoor Uw onvolprezen mannen nooit het geneesmiddel wisten, gaf de wrange vrucht. Daarom voerde Groen van Prinsterer juist den strijd tegen die revolutie, geheel zijn leven.

En wanneer dan dezer dagen nog een professor Diepenhorst op de verwantschap met Groen wijst en zelfs een nieuwe druk van Ongeloof en Revolutie in het licht verschijnt, om de tegenstelling tusschen Groen en het nationaal-socialisme aan te toonen, dan antwoorden wij hem slechts: Gij hebt altijd over beginselen, verheven beginselen, heilige beginselen, Goddelijke beginselen geleuterd, eindeloos gekletst, in de Kamers en daarbuiten, maar waarom dan toch waren Uwe regeeringen met een groote meerderheid zoo futloos, de resultaten zoo schraal, dat noch eene Zondagswet, noch een algemeen strafbaar stellen van de gruwelijke zonden van sodomie en malthusianisme, die in ondergaande landen zoo welig tierden en tieren, in 40 lange jaren tot stand konden worden gebracht? Het geval Ries-Fruin heeft veler oogen geopend. „De meeste be„kwaamheid vermag immers niets tegen de ontwikkeling van een „beginsel?" (Groen, Parlem. adv.). Laten wij dus maar zeggen dat

die beginselen onvruchtbaar zijn gebleken. Doch dan deugde de boom ook niet! Wij zullen, nu de democratie en met haar Colijn en professor Diepenhorst hun parlementaire loopbaan beëindigen, hun politieke graven maar sieren met het vergoelijkende opschrift: ut desint vires, tamen est laudanda voluntas w.b. al ontbreken de krachten, toch moet de wil geprezen worden. De democratie, waaraan de heeren hart en leven hadden verpand, was en is onvruchtbaar en zal dat blijven.

Wij zullen de laatsten zijn om zekere zegeningen van de Fransche revolutie te onderschatten, want zij heeft loodzware belastingen opgeruimd, schandelijke voordeelen van den adel vernietigd, wettelijk erkende omkoopingen beëindigd en regentenklieken uiteengejaagd, maar zij heeft het WEZEN van het onrecht en dat hebben Uw christelijke leiders ook gedaan, bestendigd, zelfs vastgehouden met hand en tand.

VRIJHEID was de leus, waaronder men te hoop liep; de liberalistische vrijheid met haar laat-maar-waaien systeem, dus bandeloosheid, waardoor hebzuchtige fabrikanten, groot- en geldhandel zich rijk stalen ten koste van den machteloozen arbeid, die niets had dan zijn werkkracht, was het droef gevolg. Uw leiders deden er hartelijk aan mee!

GELIJKHEID werd het wachtwoord, maar nooit gaapte de tegenstelling tusschen het lijdende volk, de trustvorsten en de geldjoden, die met milliarden goochelden, erger dan in onze dagen, waarin bewaarheid scheen te zullen worden de sombere voorspelling van Wibaut, dat ons wachtte een lijfeigenschap van de trustkeizers der toekomst, die in Uw Colijn een maar wat slaafschen dienaar vonden. (Trusts en Kartels, pag. 234). Hitler smeet zijn zwaren knuppel tusschen hun beenen; vandaar die satanische haat, ook in Uw kringen, tegen dezen grooten staatsman en mensch.

BROEDERSCHAP zou al wat burger was verbinden en men beoefent ze in schijn in Uwe kerken, maar de klassenstrijd door den jood Marx tot het dogma der sociaal-democratie gemaakt, heeft de zaden van de burgerhaat kwistig gestrooid, die in de Pinksterdagen van 1940 gloeide en nu nog gloeit in de oogen van hen, wier voorouders in 1834 en 1886 onder dragonnades, fijnenhetze en broodroof hadden geleden. Zelfs nu nog durven onze kameraden in Uw christelijke dorpjes, waar vrome menschen naar kleine kerkjes gaan, hun speldjes niet te dragen. Dat nu zijn alle woeste uitingen van Uw hooggeloofde Christelijke democratie, die haar beginselvaste bestrijders had behooren te vinden onder het volksdeel, waartoe Gij behoort. Kuyper had U gewaarschuwd: „Doe nooit aan Uw tegenstanders wat zij U aangedaan hebben. Poog dan nooit het recht te dwingen (Het groote keerpunt, pag. 8). Het schijnt aan

doovemansdeur geklopt te zijn. Wat Uw broeders deden was immers veel en veel erger. Zij zijn medeplichtig aan den broedermoord in de Pinksterdagen, ook in hun welsprekend zwijgen.

De democratie — en men was zoo heerlijk dicht bij het doel, wat uit sommige juichkreten bleek ! — was toch het ideaal middel in de handen van listige joden en van in het geheim wroetende vrij-metselaren om de wereldrevolutie te ontketenen, waarin zij de meesters der aarde zouden worden. Engeland met zijn wereld- en goudmacht, met op den achtergrond Amerika, zou hen steunen. Die gevloekte Hitler en Mussolini wierpen roet in het heerlijk eten, opgediend in gouden schalen. Alles had het driemanschap zoo prachtig geregeld. Tegen de democratie, de vrijmetselarij en het jodendom, de steunpilaren van het satanisch kapitalisme, gaat de titanenstrijd van Duitschland en Italië op leven en dood. Vandaar dan ook de warme sympathie van de metselende Vereenigde Staten voor het in doodstuipen liggend Engeland, op welks zegepraal men nog hoopt; vandaar de haat in alle democratische landen; vandaar ook de stelselmatige haat tegen de Waarheid, aangewakkerd tot in de kerken toe, in Nederland. Daarom poogt de vrijmetselaar Roosevelt, omringd door joden en grootmeesters, tegen zijn belofte, vóór de verkiezingen gedaan, in, Engeland met alle middelen te steunen, al moest een wereldoorlog ook ontbranden. Tot zijn eigen verderf. Die innige vriendschap dateert van jaren her. Eens verklaarde een grootmeester van Illinois op een maçonniek congres in Manchester, dat hij gemachtigd was, namens drie millioen broeders overzee, te verklaren, dat er nooit meer oorlog en eeuwige vriendschap tusschen beide landen zou zijn. (The arcana of Freemasonry Dr. Churchward, pag. 74). Want, als de democratie sterft, is ook haar siameesche tweelingzuster morsdood.

Christelijke democratie?

Wanneer men thans — en Gij moogt, als Christelijke arbeider, voor wien de Waarheid het hoogste is, daarmede niet onbekend blijven ! — al deze dingen weet, die Groen en Kuyper in de vorige eeuw niet konden weten, omdat de vrijmetselarij voor hen een boek was met zeven zegelen, dan moet men zich verbazen, dat de eerste zoo juist het demonisch karakter van de democratie zag en er voor waarschuwde. Terecht zag hij in de democratie een onzinnige uiting van de volkssouvereiniteit, wat ook Thorbecke een onding noemde. Telkens en telkens weer haalt hij, met groote instemming, de woorden aan van Guizot: „De chaos verbergt zich hedendaags in één woord: „DEMOCRATIE. De groote ramp voor mijn land, de ramp, die „de ondergrond van alle rampen is, dat is de democratische af- „goderij." (Grondwetsherziening en Eensgezindheid pag. 223).

„Wanneer het democratische stelsel volledig wordt aanvaard, is „het einde de diepe nacht der barbaarschheid, die haar zware vleu- „gelen over de volkeren uitbreidt. Sedert de arabische horden „westeuropa overstroomd hebben en de Hunnen in het oosten „binnenvielen, heeft de europeesche, de christelijke beschaving nooit „zulk een gevaar bedreigd als nu de macht van de democratie is „ontketend en het gevaar is daarom te grooter, omdat de vijand „niet een buitenlandsche is, maar in eigen ingewand woont en wroet" (Ongeloof en revolutie, pag. 359). Hitlers groote internationale verdienste is dat hij deze democratie, slavin der geldmachten, met machtige vuist heeft neergebeukt.

En wanneer dan in neo-calvinistische kringen een Colijn en een Mr. Anema steeds op hun democratie het schoonschijnende, maar misleidende stempel van „Christelijk" drukken, zooals veel in hun leven misleidend was, hebben zij blijkbaar nooit gelezen het woord van Vinet, door Groen instemmend aangehaald: „Het toevoegsel „Christelijk beteekent niets; in eene dusdanige woordverbinding „wordt het zelfstandig naamwoord door de bijvoeging opgeslokt."

„Christelijke" democratie is een wanbegrip, zooals Goddelijke zonde, hemelsche duivel, lichtlooze zon en levende doode. Evenmin kan iets wat satanisch is, als de democratie, „Christelijk" genoemd worden. Groen stond dan ook — men weet het in Uw hoogere kringen maar al te goed! — zijn geheele leven met de „heilige democratie" op een gespannen voet. Kuyper's democratische neigingen hadden, hoe hoog hij hem ook schatte, zijn sympathieën nooit. Hij was en bleef tot zijn sterven steeds antidemocratisch. Kuyper, op Groen's ideeën ingesteld, volgde zijn voetspoor ge- trouwelijk in het begin van zijn politieke loopbaan. Nog in 1870 noemde hij de democratie „noodlottig kind" en „gevaarlijke schep- ping van het liberalisme" (Christelijk nationalen, pag. 30). Drie jaren later maakte hij zijn ommezwaai en werd, omdat democratie de groote mode werd en macht en eer beloofde, een even vurig bewonderaar ervan als hij haar vroeger had beschimpt. Maar het was het begin van zijn val en ondergang wat in 1907, in 1918 en nu in de gebeurtenissen tot uiting komt. Hij is in de „staatszucht" ondergegaan. (Dr. Kasteel, pag. 162).

Groen kon zoo heerlijk met die democratische meerderheids- waan spotten, waarop de oude Colijn en de kindsche Unie zich blind staren. Hij zong het Bilderdijk na: „'t drie millioen part onder „'t stemmen, o, wat geeft dat voor gewicht! Doet het lasten zwaarder „klemmen, dit maakt immers alles licht!" (Grondwetsherz., pag. 89).

Groen's ideaal was: „het gezag bevestigd, de willekeur beteugeld, „de gehoorzaamheid geadeld, de vrijheid beschermd, de hoofd- „waarheid, welke in de menigvuldigheid der toepassing, het cement „van het geheele staatsgebouw vindt" (Grondwetsherz., pag. 505).

Dat was en is ook Mussert's ideaal, hoe men van zekere zijde U iets anders diets wil maken. Het zal het grootste geluk zijns levens en trots zijn de nationale éénheid weer tot waarheid te maken, wat Kuyper als de eerste taak van de Rijksoverheid beschouwde. (Dr. Kasteel, pag. 186).

Parlementaire stelsel.

Dientengevolge kon en mocht Groen het parlementaire stelsel, uitvloeisel van de democratie, niet hoog aanslaan, waarin Mussert alweer vlak naast hem staat. Dit toch was volkomen in de lijn van zijn democratie-afkeer. Daarom verspilde Mussert nooit zijn krachten op het Binnenhof in het vruchteloos gekrakeel met die democratische bende. Hij had wel iets beters te doen: Zijn mannen opvoeden en bekwaam maken voor den komenden nationaal-socialistischen staat, dien hij komen zag. Er was lang genoeg gepraat en gekletsmeierd. Ondergaand Nederland had noodig een man van de daad. Maar Groen had geen anderen weg om zijne gedachten en beginselen, die trouwens te hoog gingen voor het „volk achter de kiezers", bekend te maken dan op de parlementaire tribune. Kranten las men weinig, politieke boeken nog minder. Maar toch betrad hij het Binnenhof ongaarne. Het boekenvertrek was hem liever dan de raadszalen. Voor hem was de Kamer niet veel anders dan een „debating club" (Ned. Ged., pag. 130). Voor het geheele land, waarin hij stond als een roepende in de woestijn, verklaarde hij op 12 November 1862: „De eerbied voor 's lands regeering gaat te „gronde; er is parlementaire anarchie; de Regeering plooit zich naar „de meerderheid; het toeval regeert (Kuyper spotte eens dat de „leerplichtwet was te danken aan den val van een paard. Vol- „harden bij het ideaal, pag. 4); er is politiek zedebederf. Gold deze vloekzang niet ook vóór 10 Mei voor ons land en zijne toestanden? Heeft Mussert in zijn taal U dat niet honderden malen in woord en geschrift gezegd? Men lachte er mee en hoonde hem?

Zie daar nu, christelijke arbeider, den staatsrechtelijken chaos U geteekend, waarin ons Vaderland, na de grap te hebben gezien van het vijfde tweedaagsche ministerie Colijn, ten onder ging. Roemloos, redeloos, reddeloos, radeloos en stuurloos. Immers, „elke staatkunde, „zonder vasten grondslag, loopt uit op kunstenarij," waarbij ieder danser op het slappe koord valt en de beenen breekt. Een vasten grondslag kunt Gij het nationaal-socialisme toch niet ontzeggen. „De gansche Christenheid — dus ook Uw kerken! worden door dit „democratisme, hetwelk in de stofaanbidding een krachtigen bond- „genoot heeft, bedreigd." (Stahl, pag. 49). De blinde, hebzuchtige Christenheid van heden, die wèl Christus' antwoord op het Communisme gelezen heeft, verstond het niet en wilde het niet verstaan.

Opgestookt door priesters en predikanten, juist als in vorige eeuwen, sluit men moedwillig de oogen, zaait haat, strooit vuile briefjes rond, meestentijds heldhaftig ongeteekend en misbruikt den kansel om in dubbelzinnige taal het kerkvolk op dwaalsporen te leiden en hunne zielen nog meer te vergiftigen, terwijl zij des Heilands woord moesten toepassen: „Weet dat ik nederig en zachtmoedig ben. Neem het Kruis op en volg mij", ook wanneer dat kruis nu eens voegt in het kader van den tijd. Toen de tijd van bekeeren daar was heeft men niets gedaan dan verwarring stichten, gouden bergen beloven, goud vooral, dat het immers altijd in de wereld gewonnen heeft en nu ook winnen zal.

Herhaaldelijk spot Groen met de nietsnutterij van een Tweede Kamer (Parlem. adv. 27 Juli 1849):

„Als ons gevraagd zal worden," glundert Groen, „wat de Kamer „eigenlijk gedaan heeft, zullen wij moeten antwoorden: „niets, niets, „niets!" De Eerste Kamer was voor hem een „zwakke zus" van de Tweede; wetten noemde hij „grondwettelijk speelgoed". De Kamer leed aan bloedarmoede en was bevolkt met middelmatigheden" (Studiën en schetsen dl. III, pag. 111); wat Frans Netscher ons ook reeds vertelde. „De geringste vraagstukken en grieven werden als de „gewichtigste staatszaken behandeld en de belangrijkste aangelegen- „heden bleven liggen." Zoo was het fraais, dat men Volksvertegenwoordiging noemde één eeuw geleden, vóór 50 jaren en zoo was het nu nog in veel erger mate. Gij zult het met mij eens zijn dat zulk een kletslichaam moest worden opgeruimd. Naar den rommelzolder van afgedankte prullen gebracht. Gij zijt nooit op het Binnenhof geweest. Gij hebt, gelukkig voor Uw zielerust, dien chaos nooit gezien. Wij honderden malen en kenden de heeren uit de pen, wanneer zij, met zwaarwichtige portefeuilles en nog zwaarwichtiger gezichten, zich naar hun groene bankje spoedden en zich met een zucht van verlichting aan hun dagelijkschen arbeid zetten. Nolens was ringklopper; als één zijner vrienden te lang leuterde, klopte hij met zijn zegelring ongeduldig op den rand van de bank en dan maakte deze haastig een slot aan zijn lorrepraat; Duymaer van Twist was portier en binksteker; Heemskerk moppentapper, Weitkamp de boer, die zijn pakje brood uit den zak haalde en dat op zijn bankje wilde verorberen, wat ook de Voorzitter onbehoorlijk oordeelde; Schaper de schrijver, Duys de humorist, Troelstra de hartstochtelijke, Kuyper de marmeren Caesar, steeds zittend met de gevouwen handen op den buik. Als Gij op de veemarkt in Leeuwarden komt, vindt ge dezelfde schreeuwerige drukte en rumoer als op het Binnenhof, dat Frans Netscher eens, der waarheid volkomen getrouw, aldus teekende: „Dat loopt en krioelt en sjouwt door elkaar, dat men er „bijna niet wijs uit kan worden; de Voorzitter moet herhaaldelijk „boos met den hamer om stilte kloppen; luide lachen, koffiehuis —

„handdrukken, een ploerterig en roezemoezig straatrumoer stijgt „uit deze verzameling menschen op — de nonchalante drukte van „een jongensschool die aangaat, de samenkomst van een troep „rumoerige aandeelhouders die boos zijn, de van de straat binnen-„geloopene gezelligheid van een bende heeren tegen het bitteruurtje „op de sociëteit — de afgevaardigde van den ouden stempel zou „hieraan zijn oogen kunnen uitkijken en mogelijk aan de werkelijk-„heid van dit schouwspel twijfelen." (Van het Binnenhof, pag. 112).

Dat gold zoowel voor liberalisten, socialisten, katholieken als voor Uw partijgenooten. Wees nu eens eerlijk, geachte Vriend, zijt Gij ook niet van oordeel dat zulk een ordelooze kwajongensbende voor goed op de keien werd gezet? Was het niet een stelletje politieke mastklimmers, wien het alleen om eigen voordeel te doen was? (Bolland 1921). Niet alleen deze ongeloovige wijsgeer, maar ook Professor Visscher, de man met den geuzekop, U ook wel bekend, toonde zich over zijn collega's in de Tweede Kamer slecht te spreken: „Het politieke leven gaat zeer eigenaardige trekken „vertoonen. Aan alle democratie is een luchtje. Voor velen is de „politiek een broodwinning. De goedige ezel der democratie draagt „onder vreugdevol gebalk meer dan één willig naar een plaats, „waar hij anders nooit zou komen en ook niet behoort." (Na eer en staat, pag. 56). En Lohman was er evenmin juichend over. Gevoelt ook Gij het niet dat Gij, als goede ezel, en tienduizenden met U, hand- en spandiensten verricht hebt voor al die strevers? Maar ik ken er één verontschuldiging voor! Gij en Uw medearbeiders wisten dat niet en werden jaar na jaar misleid. Op de meetings, waarop Gij kwaamt, waren het vroom bazelende heeren, die U pluimstrijkerig veelkleurige veeren op Uw hoed staken en u hartelijk dankten voor Uw trouw aan de beginselen en Uw ijver om ze weer naar het groene bankje te brengen. Dan waren ze weer vier jaar geborgen. Na twaalf jaren kregen zij een leeuwtje op de borst en voorts een pensioen.

Colijn's levensleugen.

Zooals de democratie en het parlementarisme verworden zijn en tot monsters vergroeid, zoo is ook Uw calvinisme, ondanks al zijn „zuuverheid" bezig in stokvischachtigheid en onaandoenlijkheid voor ieder hoogere bezieling, te verkwijnen. Bij Dr. Kuyper's overlijden in November 1920 schreven wij in de Vragen des Tijds: „Wij twijfelen en zij, die letten op de teekenen der tijden, niet het „minst op de hartstochtelijkheid, waarmee Calvinist en paganist „broederlijk den gouden kalveren onzer dagen hunne hulde brachten, „er allerminst aan denkend het zoutend zout der aarde te zijn, — „twijfelen met ons; wij twijfelen, vermits wij gelooven dat deze

„machtige geestelijke arbeid, die Calvinisme heet, in onzen tijd zijn „grens gevonden heeft." Hebben de jaren, die voorbij gingen, ons vermoeden niet bevestigd? Hoe kon het ook anders? Colijn verklaarde bij Kuyper's sterfbed dat „hij de oude, beproefde paden „zou blijven bewandelen, nog wel „met geheven handen"." Dit was een klinkende leugen van den Mammonist. Wat Kuyper wist. Wat Idenburg, Colijn's boezemvriend, wist. Zij beiden wantrouwden de groote koloniale kapitalisten. Reeds in 1913 schreef Idenburg aan Kuyper: „Colijn is de man van groote zaken, die alle heil verwacht „van groot-kapitalistische ondernemingen." (Colijn had toen zijn duik genomen in de olie). „Als ik mij niet sterk vergis, heeft hij op „Indië en de indische zaken den kijk van onze beste indischgasten „— natuurlijk onder den invloed van het Christendom. Geestelijke „stroomingen en wat daarmee samenhangt, acht hij vermoedelijk „IJdele philosophie." Bevreesd is hij voor „ethisch gedoe." Hij zou „zeker de minister van Koloniën zijn naar het hart der Europeesche „samenleving hier in Indië en van de leiders der Indische zaken „in Nederland." (Dr. Kasteel, pag. 306). Zoo oordeelde reeds in 1913 in een vertrouwelijk schrijven aan Dr. Kuyper, Idenburg over zijn vriend Colijn, die zichzelf eens vergeleek met den vurigen Petrus in ijdele zelfverdwazing. Colijn's daden al die jaren door, zijn mammonistisch streven, het gejubel der liberale handelsheeren, zijn vriendschap met duistere joden en het stijgend aantal stemmen uit het liberalistische kamp hebben toch ook U wel onomstootelijk bewezen, hoe juist Idenburg en Kuyper hun vriend hebben geschat, die Nederland naar den ondergang heeft gevoerd. Gij zult nu toch wel toe moeten geven, dat de nationaal-socialisten, bij monde van Mussert, een gestreng, maar rechtvaardig oordeel hebben uitgesproken over Uw liberaal-plutocratischen staatsman, zijn hebzuchtige daden bemantelend met een vroom schijnvernis. Terwijl hij steeds in de Kamer uitriep: „Het kan niet anders!" stelde daar Mussert kloek tegenover: „Ik kan niet anders!" en „Het moet anders!" Vandaar dan ook, dat van onzen Leider nooit te verwachten is een scharrelen met zijne beginselen om listige, maar bekwame tegenstanders en verstokte democraten, tot medewerkers te maken. Die huichelachtige politiek ligt hem niet en wil hij niet. Wie niet MET ons is, is TEGEN ons, is zijn onveranderlijke leus. Zoo handelde Groen immer en daarin juist week, helaas, Kuyper van hem af.

Vuile politiek.

Dat beginsel werd geheel door de Christelijke partijen, konkelend en verkonkeld, verlaten, een gevolg van de vuile politiek, zooals Kuyper het zei tegen Uw deputaten in 1901 (Volharden bij het ideaal, pag. 22); wat professor Bavinck in vlijmende taal brandmerkte, die

begrijpen kon dat „vrome naturen met haar knoeierijen niets meer te doen willen hebben," (Chr. en neutrale staatkunde, pag. 39) en wat Lohman in ongezouten taal aan Kuyper schreef: „De politiek „is een vuile boel en het kost groote inspanning en waakzaamheid „niet door al die vuilheid besmet te worden, of liever nog zelf die „vuilheid te vermeerderen." (Dr. Kasteel, pag. 155).

Wanneer nu de democratie satanisch, het parlement een kwajongensbende, de volkssouvereiniteit tegennatuurlijk en de politiek vóór Mei niet enkel vuil was, maar een kwalijk riekende mestvaalt, dan zal het U duidelijk moeten zijn, waarom Gods oordeelen, mild, omdat er nog zoovele rechtvaardigen in Nederland waren, die hun knieën niet voor Baäl gebogen hebben en waaronder ik U ook reken, over Uw en mijn vaderland gekomen zijn. Dat moest wel. Dat lag in het Godsplan. Dat kon niet anders.

De in het dogma versteende of door gouddorst zedelijk verlaagde volkeren worden ongeschikt voor de leiding der beschaving. De kniebuiging voor het gouden afgodsbeeld of voor het geldstuk verlamt de spier voor het werken en den wil voor verheffing, wat zich weerspiegelt in de kunst, wier oorsprong Goddelijk is. De pastorale of handelsnevel vermindert den glans van een volk, verengt zijn horizon door zijn grondslag te verlagen en ontneemt het tevens de geestelijke hoogheid, die de natiën tot wereldzendelingen vormt. Heilige idealen worden tot „ethisch gedoe." Babel had geen ideaal; Karthago had geen ideaal; Londen noch New York hebben idealen meer. Het goud is hun god. Rome, Berlijn en Madrid hebben en behouden zelfs door de dikke duisternis van eeuwen nog een stralenkrans van beschaving, die door hernieuwing, krachtige lichtbundels uitzendt over een zich verjongende wereld.

De sociale kwestie.

Op het gebied van de oplossing der sociale vraagstukken loopt één gouden draad van Bilderdijk, Groen en Kuyper, die te onzaliger uur door hem in 1901 werd afgebroken en als „oude plunje" naar den voddenjood werd verwezen, naar Mussert. Colijn deed niets. De sociale wetgeving, breed bureaucratisch opgezet, maar uiterst schriel in de uitvoering, was afgedwongen lapwerk. Met de hand op Uw hart zult ge toch moeten toegeven dat 3 Gld. ouderdomspensioen veel weg heeft van een aalmoes. Dan moeten wij sommige kerken in Nederland de eere geven, dat zij voor hun oude leden royaler zorgen.

Gij weet het natuurlijk niet, dat Bilderdijk, veel meer dan een eeuw geleden, zich reeds uitliet op eene wijze, zooals onze leider Mussert het honderden malen heeft gedaan, zoo helder, dat het onwil of domheid moet zijn, wanneer men het nu nog niet weet.

Bilderdijk teekende U de oplossing van den socialen nood in zijn brieven aan Tydeman aldus:

„Is er grond, men bebouwe dien; is er zeevaart of visscherij, „men breide ze uit; zijn alle drie ongenoegzaam, men stelle fabrieken „in, en zorge dat elk voor zijn handen en armen werk, en door „'t werk, brood voor zich met eene vrouw en kinderen vinden kan. „Men legge op te werken, stelle vrije en dwangfabrieken, vrije en „gedwongen bouwerijen in; hechte eer aan den vrijen, schande aan „den gedwongen arbeid; late niemand die zich aanmeldt, in gebreke „van eerlijken arbeid en dulde dan ook geen bedelarij. Grond, vaart, „visscherij, kunstvlijt, zullen de arbeiders onderhouden en meer „behoeft niet. En komt er bij den aanleg te kort, daarvoor geld op „te brengen is plicht. Ziedaar, wat men in 't groot, in elk Rijk, elk „land als eerste plicht tot uitwerking behoorde te brengen. Niet „beraden, hoe men zich van arme menschen ontdoen of hunne „vermeerdering voorkomen zal (zooals Chr. regeeringen rustig de „propaganda van de ongeboren vrucht in het neo-malthusianisme „toelieten, schr.), maar hen rijk maken door werkzaamheid en hun „vermeerdering in eerbaarheid en godsvrucht, waar het op aankomt. „Die dat niet weet, weet niet te regeeren, niet regent te zijn; die „dit niet wil, (o, Colijn!) is de vijand des menschdoms. Het is „de hoeveelheid van het geld niet, maar de kringloop van het geld, „die den rijkdom maakt en den genoegzamen overvloed voortbrengt. „Alles is bedorven, omdat men het geld van een bloot middel in de „maatschappij, tot een eerste voorwerp, doel en einde gemaakt „heeft. Zoolang men dit doet, duurt en vermeerdert de ellende „hand over hand, en dit is de groote plaag, die over Europa is „uitgegaan."

„Alle volken van Europa dienen Mammon en hun eenig herstel „is het valsche stelsel te verwerpen.

„GEEN BROOD VOOR WIE WERKEN WIL IS IN STRIJD „MET DE GRONDWET VAN ALLEN ARBEID: IN HET „ZWEET UWS AANSCHIJNS ZULT GIJ UW BROOD ETEN."

Groen van Prinsterer laat zich in zijn verspreide Geschriften evenzoo bitter uit:

„Vrijheid, onbeperkte concurrentie, deze wegneming, zooveel „doenlijk, der natuurlijke verhouding van werkbaas en werkman, „welke de maatschappelijke banden verscheurt, op de overmagt der „rijken en de bankiershuizen uitloopt, aan de handwerklieden regel- „matig onderhoud ontneemt, de samenleving in twee vijandige „heirlegers deelt, een tallooze schare van armen doet ontstaan, den „aanval der nietsbezittenden tegen de vermogenden voorbereidt en „dien, in veler oog, verontschuldigen en bijkans wettigen zou. „Zij heeft Europa in een toestand gebracht, akelig en somber genoeg

„om velen sidderend te doen uitroepen: Is er geen middel om, „gewijzigd, de gilden te doen herleven, die men zoo roekeloos onder „de revolutionnaire bouwvallen vergruisd heeft?" (Dl. I, pag. 303).

Hij zag alleen heil in oplossing van de sociale kwestie door wetgeving, zonder dat nader uit te werken.

Kuyper staande op de hoogte van zijn koninklijke pracht en heerlijke kracht zong U eenzelfden klaagzang voor, maar waarin hij reeds duidelijk den weg aanwijst te volgen:

„Alle binten van het maatschappelijk gebouw verschuiven; „desorganisatie kweekt demoralisatie; en in de toenemende brood-„dronkenheid van den één tegenover het steeds klimmend gebrek „van den ander, speurt ge eer iets van de ontbinding van het lijk, „dan van den frisschen blos en de gespierde veerkracht van eene „bloeiende gezondheid.

„Neen, zoo behoeft het NIET te blijven, het KAN beter worden. „En die beterschap ligt ongetwijfeld — ik deins voor het woord „niet terug — op den SOCIALISTISCHEN weg, mits ge onder „socialistisch nu maar NIET verstaat het programma der sociaal-„democratie." (Het sociale vraagstuk, pag. 26).

Aanhalingen uit Bilderdijk, Groen en Kuyper te over, die Gij toch allen als Uw medechristenen, leiders en voorgangers vereert. Maar zij allen hebben nooit het sociale vraagstuk opgelost, noch de lijnen uitgestippeld, waarlangs het doel bereikt moest worden. Kuyper is nooit „sociaal hervormer" geworden, wat zijn levensdoel ook was. Dr. Hooykaas heeft het hem eens eerlijk geschreven: „Beginselen „ontwikkelen en verkondigen, dat kunt Ge; ze toepassen, daarvoor „zijt Gij niet in de wieg gelegd." (Dr. Kasteel, pag. 84).

Hitler, de eenvoudige schilder — God wil blijkbaar voor de uitvoering van Zijn Goddelijke plannen schier nooit mannen van hoogen rang en van edel blauw bloed gebruiken! — is begonnen het sociale vraagstuk voor Duitschland op te lossen, Mussert zal het — daarvoor ken ik hem genoeg! — voor Nederland doen.

De schatrijke democratische landen Amerika, Engeland en Frankrijk zijn allerschandelijkst in gebreke gebleven. Hebzuchtige joden en vrijmetselaren trokken en trekken daar aan de touwtjes in het marionettenspel. Wie nu eenmaal in goud denkt, kan niet in eervollen, vruchtbaarmakenden arbeid denken. Men kan ook daar niet God dienen en den Mammon tegelijk.

Corporatieve staat.

Kuyper, de beginselman bij uitnemendheid, teekende in één enkelen meesterlijken zin één der hoofddoeleinden van het nationaal-socialisme onzer dagen: „Persoon of werktuig! in die tegenstelling

„schuilt het onmetelijk verschil. Erken den werkman als PERSOON „en ge zult tot de erkenning komen van die sociale banden, die onze „in kleine deelen uiteenvallende maatschappij weer tot één lichaam „kunnen saamsnoeren. Maar dan ook den eisch steunen van een „CORPORATIEVEN STAAT, die niet slechts aan elk, maar ook „aan elke groep haar recht verzekert; van een OPVOEDENDE „school, die practische levenswijsheid in stee van afgetrokken „kennis kweekt; en niet minder van een ZELFREGEERENDE „kerk, die de levensschat van trouw, ontzag en zelfbedwang eener- „zijds en anderzijds van geloof, hoop en liefde bij de kinderen des „volks bewaart." (Dr. Kuyper, Prof. Diepenhorst, pag. 215).

Een eerste maatregel dus achtte Kuyper een vervanging van de verouderde Eerste Kamer door een corporatief lichaam en niet, zooals een Smeenk U wil wijsmaken een „sociale" kamer naast en niet IN DE PLAATS VAN de politieke Vertegenwoordiging (gedenkboek Dr. A. Kuyper, pag. 142). Dit is een doelbewuste onwaarheid. Immers, Kuyper schrijft in 1878: „De eigenlijke „organische vertegenwoordiging kan m.i. eerst in de Eerste Kamer „komen" (Dr. Kasteel, pag. 185). Aan het slot van Handenarbeid herhaalt hij dit denkbeeld nog duidelijker: „Herschepping van onze „Eerste Kamer in een KAMER VAN BELANGEN, gekozen door „onderscheiden sociale colleges" (pag. 32) terwijl hij in de dagen van zijn seniele aftakeling vasthield aan diezelfde gedachte, schrijvende over een betere keuze der Eerste Kamer: „Is de tijd eenmaal „gerijpt, dan komt de corporatieve Senaat vanzelf." (antirev. staatkunde, dl. II, pag. 320). Zoo werd en wordt gij steeds, man van Patrimonium, door Uw eigen voormannen doelbewust verleugend. Zij kunnen U immers alles op de mouw spelden? Maar zoo bedriegen en misleiden zij U ook en in nog weerzinwekkender mate ten opzichte van het nationaal-socialisme. Hoe het corporatieve college er uit zal zien, bij de samenstelling ervan zal, heusch, Mussert niet bij een Colijn of Smeenk om raad komen vragen. Die heeren hebben nu lang genoeg Goddelijke wetten met voeten vertreden! Al Uwe Christelijke ministeries liepen op droeve teleurstelling uit. De 5 Colinistische ministeries wel het meest. Hoe zij het Kuyperiaansche beginsel: De staat moet den arbeid beschermen (de Gemeene Gratie, dl. III, pag. 445) hebben toegepast hebt Gij en met U honderdduizenden arbeiders aan den lijve moeten ondervinden. Uw ministeries waren antisociaal en antichristelijk omdat zij door en door individualistisch waren. Mannheimer, Zwanenberg, Wolf, Wreszynski, van den Berg en diergelijke viezigheden hebben enkel bij de politiek van Colijn en Verschuur en Goseling zijde gesponnen, die daarna het met arbeidersbloed besmeurde goud naar veiliger oorden hebben meegesleept.

Andere houding gewenscht.

Uw heeren antirevolutionnairen, jarenlang de verheven gedachten van een Groen en Kuyper aan hun opgepoetste laarzen lappend, beginnen, nu hun geknoei en gekonkel een roemloos einde heeft gevonden, weer in de oude geschriften te bladeren en pogen daaruit aan te toonen, hoe deze van nationaal-socialistische beginselen niets hadden willen weten. Zou het niet van meer staatsmanswijsheid en vroeden zin getuigen, wanneer zij, als eerlijke, karaktervolle mannen op hunne borsten sloegen met een : „O, God, wees ons „zondaren genadig, zondaren, omdat wij, diep zondig, niet aan de „zucht naar geld, eer en genot ernstig weerstand hebben geboden „en afgegleden zijn op den weg, die onafwijsbaar voerde en moest „voeren naar het verderf en den ondergang ?" Dat zou hen sieren ! Professor Hepp begint, zij het ietwat laat, reeds eerlijk met over positieverandering na te denken, voor zoover het de verhouding tusschen Kerk en N.S.B. raakt. Christelijke arbeidersgroepen komen reeds bij het N.V.V. Wat blijk geeft van werkelijkheidszin. Het groeiend aantal Gereformeerde N.S.B.ers, het toetreden der kinderen tot de Jeugdstormers mag toch niet steeds de reden blijven om ze de Sacramenten te onthouden. Dan zal de Kerk zelve de oorzaak zijn van het ontvolken der kerken. Laat men toch eens oprecht de hand in eigen boezem steken en bekennen — wat ook eens het Roomsch-Katholicisme zal doen, zooals dit reeds zijn fronten in Italië, Spanje en Duitschland veranderd heeft — dat de geheele strijd tegen het nationaal-socialisme door en door onwaarachtig was en is. Het zal U toch ook opgevallen zijn dat het Mussolini was, die, na 1870, den Paus in zijne majesteitelijke waardigheid heeft hersteld, waarna de vrijwillige gevangenschap van dezen Kerkvorst een einde nam ?

In plaats van op te hitsen tegen het nationaal-socialisme laten de Katholieke priesters, de staatslieden, persmuskieten en Uw leiders het eens wagen te onderzoeken, waar toch het ingemeene landverraad school, wat men nog in Uw kringen achter de hand rondfluistert. Het nationaal-socialisme vreest een nauwgezet onderzoek niet. Als zij het niet kunnen of durven zal eens toch het licht opgaan voor de rechtbank der publieke opinie. Een onderzoek over den opgeblazen uniformhandel, over de lichtkogelaffaire, waarover minister Gerbrandy plotseling in alle talen zweeg, over het schieten van onze kameraden op eigen soldaten, maar dan ook over het niet in de lucht vliegen van bruggen, maar ook over de vlucht van de Regeering en hoofdofficieren ; ook over het verraad in leger- en burgerlijke kringen ! Dan zal het U blijken dat het invuile, laaghartige landverraad niet in de nationaal-socialistische gelederen school. Dat werd ons in de schoenen geschoven om

anderen te dekken. Die gehate nazi's waren goede bliksemafleiders. Wij waren de zondebokken, die de woestijn in moesten worden gezonden. En de joodsche vrienden lachten hun duivelschen lach!

Landverraad en landverraders.

De treurige toestanden vóór den Pinksterdag geleken volkomen op die van 1787, toen de Pruisen hun prinses Wilhelmina kwamen helpen. Professor van Hamel teekende den toestand dier dagen aldus: „Door burgertwist en partijstrijd verdeeld teerde onze „natie voort, onder regeeringen zonder karakter en besturen zonder „gezag. Zoo was ook de organisatie der nederlandsche weermacht „en het militair vermogen een toonbeeld van narigheid. Onder de „troepen nog flinkheid genoeg. Maar flinke leiding, hoogere en lagere „ontbrak geheel. De bevelvoering was slap, bij wijlen ook corrupt. „De manschap te weinig geoefend." (Telegraaf 29 Jan. 1941).

Was de toestand van vóór 10 Mei daaraan niet gelijk?

Terwijl Mussert, evenals Groen en Kuyper, jarenlang een krachtige vloot en een flink bewapend en geoefend leger geëischt had (welk een landverraad toch?) heeft kolonel Moorman in de Militaire Spectator en Jan Hollander in het Verraad der N.S.B. boekjes opengedaan over den militairen chaos. De geschiedschrijver zal een genadeloos en vernietigend vonnis moeten vellen over het Meidrama van 1940, wat met zelfmoord gelijk stond. Waar gij in het noorden des lands achter de warme kachel zooveel over het landverraad der N.S.B. hebt hooren fluisteren, wil ik U wel eens vertellen, waar het landverraad school en wanneer het reeds begonnen is. Toen er nog geen N.S.B. bestond! Wat nog niet bekend is! Het kan nu nog met de stukken uit de archieven bewezen worden. Ik zou namen kunnen noemen.

Die verraadverschijnselen namen reeds in het begin dezer eeuw een aanvang. In 1909 begon het te rommelen in de Eerste Kamer over de leveringen van Krupp aan het Indische leger. Gij weet dat zoo niet in Uw dorpje, maar in den wapenhandel bereikte het bederf wel het toppunt. Gij ziet het thans in Amerika, dat zijn ouden rommel op wil ruimen aan Engeland voor zeer hoogen prijs.

Trouwens, hoe hooger men kwam, des te meer werd er geknoeid. En het was een ongeschreven wet, dat men er bij ingewijden nimmer over sprak. Dan sprak enkel de DAAD. Het was de alom bekende gewoonte bij Krupp, Vickers, Bofors, Skoda, (deze leende in 1935 van de Unileverjoden nog 30 millioen kronen), Schneider en Creusot, alle wapenfabrieken, om de hoofdambtenaren, die van regeeringswege belast waren met den aankoop van kanonnen en mitrailleurs, koninklijk te ontvangen, in rijke hotels maandenlang te laten wonen, waarbij automobiel- en equipage-gebruik was

inbegrepen. Zij betaalden daarvoor geen cent, alhoewel zij hooge reis- en verblijfkosten ontvingen. Ziet daar reeds het begin van het omkoopstelsel, wat iedere regeering wist en stilzwijgend toeliet. Na maandenlange onderhandelingen, talrijke proefnemingen en nog meer weelderige maaltijden na genoegelijke besprekingen, onder stroomen fonkelende wijnen, werden steeds voor alle partijen voordeelige contracten afgesloten, maar — gewoonlijk ten koste van de afwezige, aanschaffende regeeringen. Nu hadden wapenfabrieken weinig of geen nationaal gevoel, zooals alle trustkoningen, die van het eene in het andere staatsburgerschap overspringen, maar het was zeer natuurlijk dat zij den kleinen staten afgedankt of minderwaardig materiaal in handen speelden, terwijl den eigen landen en groote klanten het beste werd vertoond en verkocht. Den Doolaard heeft in zijn „Hooge hoeden en pantserplaten" daarover een leelijk boekje opengedaan. De stille dankbaarheid van de kanonnenkoningen bestond uit gouden schijven, die spoorloos verdwenen in diepe zakken, maar daarnaast uit hoog betaalde betrekkingen, die wèl ruchtbaar en zichtbaar werden. 5—10 % provisie was gewoonte, waarnaar geen haantje kraaide. En wie al iets mocht ontdekken, werd de mond met klinkende munt gestopt. Soms zag men hooge chefs als vallende sterren plotseling verdwijnen, gemeenlijk nog met hooge pensioenen. Dat waren gewoonten in Uw onvolprezen democratische wereld.

Na de levering van geschut werd de Chef van de IVe afdeeling van het Departement van Oorlog vertegenwoordiger van Krupp. (Nederland in de wereldpolitiek Mr. de Leeuw, pag. 119). Tijdens den bouw van het radiostation Kootwijk, dat maar 8 millioen kostte en dat een bron was van ontdekte knoeierijen, werd de zoon van den Chef van het Kabinet van den Minister van Koloniën, die de aanschaffing ervan behandelde, plotseling in Nederland hoofdvertegenwoordiger voor Telefunken, waardoor de inrichting werd gebouwd. Zulke handelingen en benoemingen waren in Uw democratische Nederland zeer natuurlijk en begrijpelijk. De gasmeterknoeierijen zijn zelfs ook U nog wel bekend. Niet het „hoe" men aan de duiten kwam gold, ALS men ze maar had, was men een knappe kerel, die van zakendoen wist. Zoo hebben wij het in Nederland kunnen beleven, hoe in de merkwaardige Vlissingsche fortgeschiedenis, millioenen werden verknoeid in betonnen grondwerk, dat nooit werd afgemaakt en aan zwaar kustfortengeschut, dat voor een appel en een ei aan Vlessing en Co. werd verkwanseld. Geen groote staat voelde blijkbaar iets voor overname van die prachtkanonnen, wat wel wijst op voortreffelijke hoedanigheden en groote gevechtswaarde. Men zegt dat de Engelsche diplomaten hier de hand in het spel hadden, omdat zij een noordzeekustenverdediging vreesden ten gunste van Duitschland. Wanneer Gij

onder Uw dorpelingen oud-artilleristen hebt, die in de Peelstellingen hebben gestreden, zullen zij U, verontwaardigd, kunnen vertellen van waardeloos, verouderd geschut, het zoogenaamde achtstaal, waarmee zij den strijd moesten voeren tegen het superieure kanon van den vijand, die hen totaal vernietigde. Overgeven was het eenige wat zij doen konden. Met de mitrailleurs was het niet beter gesteld. Alleen het luchtafweergeschut bleek aan hooge eischen te voldoen. Hollander spreekt over de verouderde geweren uit het jaar 1800 en zooveel. De lichte tanks, die tegen den vijand hadden moeten gebruikt worden, gingen op jacht in de straten van den Haag op die gevaarlijke N.S.B.ers, wat wij zelf gezien hebben. Ik zal niet, als eens Idenburg spreken over de „hazenharten" van de Nederlanders. (Dr. Kasteel, pag. 308). Ik ben overtuigd dat sommige regimenten in Rotterdam en in de Peel heldhaftig hebben gestreden, terwijl zij hun gebrekkig wapen kenden.

De geheele strijd zou potsierlijk zijn, indien het niet zoo indroevig ware geweest. Duitsche officieren zeiden: „Uwe soldaten hebben „goed gevochten en de uniformen Uwer officieren waren mooi." Een officier moet zijne manschappen niet alleen „vorleben", hij moet weten „vor zu sterben". Dat maakt het Duitsche leger onoverwinnelijk. Dat is de trots en de krijgmanseer van den Duitschen officier die zijn mannen steeds voorgaat in het gevecht. De treurige toestanden in ons leger kende generaal Reijnders, die wist ook opperbevelhebber Winkelman, die wist ook de regeering, die met de handen in het haar zat en steeds riep, staande op den top der duinen: Zuster Anna, ziet gij onze Engelsche vrienden nog niet komen?

Verdedigingslinies en waterlinie waren immers fijn in orde; met 1000 millioen was er gesmeten. Dat ze even prachtig als doeltreffend en onneembaar waren, bewezen wel de zelfbewuste, uitdagende blikken van onze militaire specialiteiten op het witte doek: mevrouw Bakker-Nort, onze heldenfiguur Duymaer van Twist, Weitkamp en Moltmaker met gezichten van: Daar komt geen vijand door! Die betonnen poorten op de wegen waren werkelijk lachwekkend. Dat kon een leek zien! Daarachter stond immers het leger, goed geoefend in enkele weken en tiptop gewapend, één van geest, één van zin en één van ingehouden kracht, steunend op de vijf machtige zuilen, die van het goud, die van de democratie, die van de prekende legerpriesters, onze schreeuwleelijk Bik voorop, die van het hitsende jodendom en die van de door en door onwaarachtige jodenpers. Blakend van heldenmoed, zich één wetend in democratische gezindheid, zonk de geheele verdediging als een zandzak ineen, toen men den vijand zag. Laten wij het maar open bekennen: het Duitsche leger met de Stuka's had het Nederlandsche in de pan kunnen hakken; de Duitsche vliegers gingen

groetend en lachend over onze jongens in de Peel heen, die zij rustig lieten vluchten. Dat is een algemeen bevestigd feit. Het blijft dan ook een eeuwige schande, dat de verantwoordelijke mannen onder protest niet de wapenen hebben gestrekt.

Wij geven het toe: de regeering, die de zoo beloofde hulp zag vliegen, was radeloos en nam de beenen; de troep officierloos; het blazoen van de hoogsten in den lande vlekkeloos. Het is fraai en merkwaardig nu nog Uw dames te hooren, soms met Uniespeldjes gesierd. Met een zekeren trots vertellen zij in de winkels, hoe de lijsten reeds gereed liggen met de namen van hen, die vermoord zullen worden, zoodra de wind mocht draaien. Zelfs vrouwen, die onder de beademing van het Evangelie op de Christelijke scholen zijn geweest, bevestigen dit. Laten wij U eerlijk verzekeren, dat noch op het hoofdkwartier, noch in één der groeps- of kringhuizen ook maar één lijst ligt met één of meer namen, die geslachtofferd zullen worden. Daarvoor staat ons Mussert, zoowel als het nationaal-socialisme, te hoog. Er zal RECHT gedaan worden, wanneer Mussert de regeeringsteugels in sterke handen neemt, maar bloed zal zijne handen niet bevlekken. Men moet er evenwel geducht rekening mede houden dat een herhaling van de Pinksterdagen niet meer zal voorkomen. Wèl zal hij een eereraad van vroede, rechtschapen mannen benoemen, die nauwkeurig zullen vaststellen waar het landverraad school en waar de broeinesten van corruptie zaten. Dat zijn wij aan onze volksche, aan onze nationaal-socialistische eer verplicht. Doch genoeg hierover!

De zonde der Kerken.

De hekeldichter Vondel spotte reeds in zijn dagen over „de „burgertwist die invreet, met veel raden, doch weinig vaders." Zoo was het in zijn tijd, zoo is het nog. Jan Zoet, diep verontwaardigd over priester- en predikantengekijf zijner dagen schreef:

„Het allerkwaadste kwaad, dat ik ooit weet te vinden,
„Is 't schriklijk liegen, dat men in de kerken doet . . ."

In de vorige eeuw riep men het af van den kansel in Amsterdam. Dit is evenwel zeker in onze dagen van karakterloosheid, soms lafheid, wat uit daden in diep duister blijkt: hooger geestdrift en heilige zeggingskracht van harde waarheden wordt ook in Uwe Kerken gemist. De algeheele inzinking der laatste tientallen van jaren heeft deze niet gespaard; de ineenstorting heeft de geesten niet tot nadenken en inkeer gestemd en wij vreezen dat zij onmachtig zijn een nieuw Reveil te verwekken. Het direct en indirect gepolitiseer van predikanten en priesters op de kansels, in den biechtstoel en bij het huisbezoek, dat vooral in verkiezingsdagen loffelijk druk

is, heeft de menschen, ook vele Uwer medearbeiders, afkeerig gemaakt van den kerkgang. Honderdduizenden onttrokken zich aan de Kerk blijkens officieele statistieken. Vanaf 1920—1930 is het aantal Nederlanders, dat tot geen Kerkgenootschap meer behoort, van 7,8 % tot 14,4 % gestegen, terwijl ook de Gereformeerde Kerken een teruggang van één tiende deel der bevolking tot één twaalfde deel moesten boeken; vooral in de groote steden was de snelle afloop der wateren merkbaar. Quis non fleret? Wie zou niet weenen? Aan wie de schuld? Ongetwijfeld aan de leidende geesten, die geen heilige geestdrift wisten te wekken en meer denken aan allerlei winstgevende bijbaantjes dan aan de zielszorg, die heel een leven kan vullen, mits ernstig opgevat. Reeds worden de Fransche bisschoppen wakker en verklaren dat zij zich geheel uit de politiek moeten terugtrekken om al hun krachten om en in de Kerk te concentreeren. Dat is het juist! De Kerk en hare dienaren heeft te zorgen voor het innerlijk leven hunner leden; onzegbaar teeder is de verhouding van een menschenziel tot zijn God. Daar treedt de staat eerbiedig terug en ontbindt de schoenen van de voeten, want die plaats is heilige grond. Maar wanneer de Staat dien eerbied tegenover iedere Kerk in acht neemt, mag zij ook eischen dat zij zich onthoudt van medezeggenschap in den Staat, die moet zorgen voor de stoffelijke belangen. Zoo wordt eerbied en liefde voor de Kerk gekweekt, maar wordt ook gezag en orde in den Staat gesterkt.

Dominé en Priester in de Kerk.

In stee van bescheiden te zwijgen, verscheen een dezer dagen van de hand van Professor K. Dijk een geschriftje, getiteld: Kerk en Politiek, waarin hij op de hem eigen zwevende wijze en in vaag theologische termen de verhouding tusschen beide van kerkelijk standpunt behandelt. Hij zou meer wijsheid getoond hebben, indien hij deze wetenschappelijke verzuchtingen bewaard had voor de volgende eeuw, omdat hij maar al te goed weet, hoe er door de politieke figuren uit zijn kerkelijke kringen bedrogen en gestolen is. Ik ben wel bereid voor een eereraad uit zijn kringen dat nader aan te toonen en met de stukken te bewijzen. Hij wist dat in de laatste 60 jaren, die wij doorleefd hebben, steeds professoren en predikanten zijner kerken zich met een zekeren wellust in den poel der politiek wierpen met de stille hoop ook een zeteltje in de Kamer te krijgen. Soms toonden zij een bewonderenswaardige onkunde.

Wanneer men in den laatsten tijd, vooral in Mei en Juni in de Gereformeerde kerken kwam — op straat uitte men zijn gal tegenover mij! — moest men predikatiën, psalmen en gebeden aanhooren, doorspekt met allerlei dubbelzinnige en hatelijke uitspraken in de tale Kanaäns, waarop men geen vat heeft. Zelfs een Duitsch

soldaat, bij een Gereformeerd predikant ingekwartierd, werd door dezen man niet eens fatsoenlijk behandeld.

Wie voor een ex-koningin bidt, die smadelijk haar kroon in het vuile maaswater wierp, toen zij, gehelmd en gevolgd door laffe ministers, die over terugkeer zonder eere zinnen, en nog laffer hoofdofficieren, een Engelschen oorlogsbodem betrad en daarmee duidelijk te kennen gaf, dat de Grondwet, door haar bezworen, voor haar niet meer bestond ; of bidt voor een gedeserteerden ritmeester, die zijn eigen en aangenomen vaderland lafhartig in den steek liet, werpt alle kerkelijke eere weg en weigert het gezag te erkennen, dat de Kerk volgens het Paulinische woord heeft te eerbiedigen.

Natuurlijk doen die Gereformeerde Kerken niet aan politiek, zoodra het in de professorale kraam te pas komt, maar — Gij zijt het toch niet vergeten, dat Uw synodes en classes eenvoudig N.S.B.ers en C.D.U.ers in den ban sloegen en zelfs pasgeboren toekomstige jeugdstormers den doop onthielden, terwijl diezelfde pastorale lichamen heel rustig een minister Colijn zijn gang lieten gaan, zonder eenig vermaan, wanneer deze „beginselloos en laf" volgens Kuyper (E voto dl. III, pag. 180) in bestarreld narrepak tweemaal achtereen een plechtige Mis bijwoonde in een katholieke kerk en in Tilburg bij het onthullen van het standbeeld van wijlen aartsbisschip Zwijsen schitterde.

En wanneer onze professor dan nog over de volksvertegenwoordiging daast (pag. 21) dan begrijpt hij bitter weinig ervan, dat hij nooit ofte nimmer weer een stembillet in zijn handen zal krijgen in den corporatieven staat anders dan wanneer hij in een predikantenfront mee mag spreken en stemmen over de hem rakende belangen. De Kerk zal zich in de toekomst van alle politiek hebben te onthouden (pag. 36). De dominé in de kerk ; de arbeider op het werk.

Kuyper heeft het eens kernachtig gezegd welke roeping de Kerk heeft :

1°. om personen op Satan te veroveren,

2°. om Satan in het organisme van heel ons menschelijk leven terug te slaan en

3°. het volk des Heeren onder zijn Koning te doen leven.

Dat is het uitsluitend werk van den Bedienaar des Woords en daaraan heeft hij de handen vol ; dan heeft hij geen bijbaantjes noodig. In den burgerstaat heerscht immers de leugen ? (E Voto dl. III, pag. 65).

„In dien burgerstaat nu treedt de Overheid als dienaresse Gods „op, maar in de Kerk en in het Koninkrijk der hemelen ontbreekt „het haar aan alle zeggenschap, alle onderscheidend oordeel en alle

„autoriteit. Omgekeerd heeft de Kerk op haar beurt niets te zeggen „in den burgerstaat en mag zij zich niet mengen in de burgerlijke „politie. De stelling, alsof de Kerk uit Gods Woord beslissingen had „vast te stellen, en alsof de Staat gehouden ware, zich naar deze „uitspraken der Kerk te schikken, is dan ook eene door en door „Roomsche stelling, die door ons, als Calvinisten, met hand en „tand moet worden tegengestaan. (E Voto, dl. III, pag. 322).

In plaats van zich met de N.S.B. en C.D.U. te bemoeien en de menschen, die zich bij deze Beweging aansluiten, avondmaal en doop te ontzeggen, hadden de Gereformeerde kerken meer in overeenstemming met hare roeping gehandeld om hare Christelijke regeeringen steeds weer te wijzen op hunne heilige plichten om, nu zij een krachtige meerderheid bezaten, krachtig op te treden tegen de allergruwelijkste zonden, die steeds in sodomie en malthusianisme hun giftige koppen opstaken in een verwordend Nederland. Maar dan had plotseling de Kerk niets met de politiek te maken! Voor professor Dijk een gewichtig theologisch vraagstuk om er met zijne studenten in onze donkere avonden eens over te mijmeren.

Net zoo min als een predikant iets te maken en te zeggen heeft in de keet van een gereformeerd architect, om daar te leuteren over gereformeerde bouwstijlen of in de bakkerij, om den bakker te zeggen, hoe hij zijn deeg moet mengen, evenzoo min heeft de man zich bezig te houden met staatkundige en economische vraagstukken, waarvan hij gemeenlijk geen sikkepit verstand heeft. Dat leert hij toch niet op de Kamper colleges. Meer dan ergens elders geldt voor deze menschen, ten volle bewust van eene Goddelijke roeping: Schoenmaker, houd U bij Uw leest!

Predikanten zijn eigenaardige, merkwaardige menschen, die mij nu eens met afkeer, dan met bewondering vervullen. Tijdens hun opleiding houden zij zich bezig met de heiligste zaken en leven met hun geest in de wereld der onzienlijke dingen, waardoor velen in een toestand van onevenwichtigheid geraken, waarin zij zich verbeelden van bovennatuurlijk formaat en statuur te zijn. Zonder eenige practische levenservaring tot het hoogheilig ambt geroepen, strijken zij in dorpjes neer, waar zij de vraagbaak worden van eenvoudige, onwetende menschen in zake familietwisten, erfenisgeschillen, geestelijke, politieke en economische problemen, waarvan zij, evenals de meesters daar ter plaatse, niet de minste notie hebben, doch die zij in een handomdraaien moeten oplossen. Gemeenlijk staan meester en dominé op gespannen voet, omdat zij beide de menschen zijn, die het weten kunnen en moeten. Zij lezen getrouw de Standaard of de Nederlander, soms nog een provinciaal blad daarbij, houden lezingen in besloten kring om daarna met politieke studies den boer op te gaan, met dikwijls de dolste dingen en dringen zich op het wereldtooneel op den voorgrond, waarvan Ds. Bik

en Kersten illustere voorbeelden geven, en groeien uit tot wereldhervormers, wier schreeuwstemmen men met eerbiedige verbazing aanhoort. Zij spreken en schrijven bijv. over vrijmetselarij, waarvan zij geen verstand KUNNEN hebben, omdat deze een studie van jaren eischt, evenals het Calvinisme en Katholicisme en waarvan daarenboven geen betrouwbare studiewerken op de markt verkrijgbaar zijn. Een vrijmetselaar schrijft nooit de waarheid over zijn „geloof".

Zoo worden de heeren predikanten, in wijder kring berucht, vanzelf tot volkstribunen gevormd, waarbij zij alleen onheil kunnen stichten. Wij hebben het gezien bij onzen theologischen minister met den baard, die eene absolute mislukking bleek op sociaal en onderwijsterrein. Hij wist alleen een hopelooze verwarring te brengen in de spelling van onze schoone en overrijke taal. Natuurlijk zijn alle gereformeerde dominé's rasechte anti's en tallooze Hervormde predikanten even echte Christelijk Historischen. In die richting ligt voor hen het succes. En dan begint een eindeloos geleuter over beginselen, omdat zij thuis zijn op het gebied van deze zoo zwevende en ongrijpbare zaken. Men kan er alle kanten mee uit ! Dan is steeds weer het refrein : de Kerk, de Kerk, de Kerk ! Wie ondeugend wil zijn, zou zeggen dat dat Kerkgespeel eene uiting is van hun struggle for life d.w.z. een strijd om hun bestaan met al de stoffelijke voordeelen eraan verbonden.

De politiek is een vak, waarin predikanten, hoe hoog wetenschappelijk ook, toch niet geschoold mogen heeten. (Mr. Slotemaker de Bruïne. Is Christelijke politiek mogelijk ? pag. 15).

Er is Roomsch-Katholiek Christelijke politiek ; er is Christelijk democratische politiek; er is Christelijk Historische politiek; er is Christelijk socialistische politiek. De Christelijke politiek is verworden tot een koehandel van de laagste soort. De politiek moet niet meer zijn de wetenschap van de schromelijkste hebzucht, maar zich weer verheffen tot de hooge plaats in het maatschappelijk leven, die haar toekomt : die van het *offer* en van het *dienen.*

Voor mij bestaat er maar één Kerk en dat is de onzichtbare Kerk van Christus, die Haar volheerlijken uitbouw en voltooiïng zal vinden in de Voleinding aller dingen. Deze Kerk moet bevorderd worden door de prediking van het Koninkrijk Gods. En nu is dit mijn grootste bezwaar tegen al die politiseerende predikanten en priesters, dat zij vuile zaken steeds verbinden met wat het allerheiligste en voortreffelijkste op aarde diende te zijn. Zij maken misbruik van hun Goddelijk ambt om eenvoudige zielen, waartoe ook Gij behoort, te „bekoren". Men praat en schrijft dan steeds over de Kerk en nooit over het Koninkrijk Gods. Wanneer die heeren op het terrein der practische politiek komen, hoort men steeds „Christelijke democratie", „Christelijke politiek" en „Kerk

en politiek", maar nooit de „democratie van Christus", nooit „de politiek van Christus", nooit „Christus en de politiek", omdat men aanvoelt dat hier iets schrijnt, iets hokt, iets weerzinwekkends schuilt. Men spreekt toch ook niet van „Christus op het bal" of „Christus op de veemarkt" of „Christus op de beurs" of „Christus die den drankhandel zegent." Men heult hier met den antichrist, gehuld in een schoonschijnend vormenkleed.

Het geheim van een Amati-viool is de ziel van den bouwer; daarom is zij een zingende. Zoo ligt het geheim van den waren predikant in zijn ziel, enkel en louter in zijn ziel. Rijk in het hart, rijk in het gemoed, rijk in die onzegbaar teedere gewaarwordingen van het zieleleven behoort hij in zich te dragen de moet van het eeuwige, dat Goddelijk is. Dat missen wij in deze tijden van grenzenlooze verwarring te veel in den prediker, tot onmetelijke schade van die geestelijke zwervers, die iets anders in de kerk zoeken dan een mijnheer in het zwart, die heel liefelijke dingen kweelt, maar zorgvuldig mijdt de Waarheid te zeggen. De preekheeren zijn te veel — het oordeel is hard! — jodenknechten geworden in een Christusbeeldenfabriek, die van het Heilige een voorwerp hebben gemaakt van vuil winstbejag. Predikant zijn is een goed betaald baantje geworden, waarin men het met scharrelpolitiek, die de hooge heeren uitstekend bevalt, met weerhaanswijsheid, waarmee men alle kanten uit kan en een diplomatieke gewichtigdoenerij, het nog vèr, zeer vèr kan brengen. Kent Gij een gereformeerd predikant, die het waagt evenals Kuyper, produitsch te zijn? Hebt Gij, waarde volksgenoot, ooit een gereformeerden predikant of rechtsgeleerde gehoord, die, zij het ook in zeer zachte vormen en woorden, protest heeft aangeteekend tegen de schandelijke ongerechtigheden en nalatigheden Uwer Leiders en kapitaalzinnige ministers? Neen, want zij waren zonder eenigen vorm van proces uit de Kerk en partij geworpen. Huilen met de wolven in het bosch is steeds voordeeliger geweest. Hoe men er komt, maakt niets uit, mits men er slechts „kome". Maar karaktervol was het allerminst. Dat is dan ook een der vele redenen geweest waarom talloozen, vooral onder de jongeren, zich van de Kerk afwendden. Zij wilden in hun voorgangers zien mannen van hoog karakter en zielenadel.

Met Stanley Jones, den beroemden amerikaanschen zendeling, die nooit een blad voor den mond neemt, zeg ik: „Het Christendom „vervult me soms met walging, soms verbaast het me en soms „vervult het me met enthousiasme." (Opnieuw langs den Indischen heirweg, pag. 252).

Zijt Gij het niet met mij eens dat het hoog tijd wordt, dat priesters en predikanten hun goor politiek jasje opbergen in een door de mot aangevreten deken? Dominé's en priesters moeten onverbiddelijk uit de politiek. Hebben wij het niet gezien in 1936 dat een

predikant den viezen jood Ries in een boek van 70 bladzijden met hartstocht verdedigde? Het was fraai!

Waar was zijn naam als kamerlid, als oud-predikant, als regent over gevangenissen? In de goot. (Zoo schrijft Ds. v. d. Heide over zich zelf, pag. 34). Een van beiden, òf prediker, maar dan ook geheel, òf politieke tinnegieter.

Heel veel lijkt bewaarheid te worden, wat dominé de Genestet in de vorige eeuw van zijn ambtsbroeders schreef: „De slechtste „menschen hier op aard zijn theologen zonder baard". Hij en de professoren Schilder en Dijk kunnen het weten!

Zou het niet tot meer zegen van de menschheid en tot opbouw in het allerheiligst Christelijk geloof zijn, wanneer die verpolitiekte heeren zich wat ernstiger gingen wijden aan hun ambt, dat een geheel toegewijd leven eischt, dat zij wat minder boeken schreven, wat minder bijbaantjes hadden en heel rustig de wereldsche zaken overlieten aan de profanen: de jaarbeurzen aan de handelaren, de kranten aan de persmuskieten, de koemarkten aan de boeren, maar ook de augiasstallen aan de staatslieden van den nieuwen tijd?

Zij, al die preekheeren, behooren zich geheel te geven aan de uitbreiding van het Koninkrijk Gods, wat zeer begeerlijk is, zonder het kerkbegrip steeds weer uitentreuren op den voorgrond te schuiven, alsof dat alleen zaligmakend is; van een Koninkrijk Gods, dat welhaast in het snelnaderend Maranatha den zielsverrukkenden jubel zal kunnen beluisteren van de kinderen Gods in en buiten alle kerken over geheel de wereld.

Een predikant in de politiek is hetzelfde als een schoorsteenveger op den kansel. Zoo wordt ten slotte alle heilig werk tot spel verlaagd, wat wij dezer dagen konden lezen, toen twee priesters den navolgenden wedstrijd uitschreven:

„De Leider van dezen wedstrijd is onze lieve Heer zelf. Doel van „den wedstrijd is „de nationale bidweek". Wie tijdens de H. Mis „mee bidt heeft een prijs, wie beter bidt dan anders, meer genade; „wie 't beste bidt . . . enfin, dat maakt de groote Scheidsrechter wel „uit". Het geheel spreekt voor zichzelf. Wij noemen het schennis van het heilige, wat het gebed is en moet zijn!

Gij, als gereformeerd Christen, kunt begrijpen dat in zulke Kerken stelselmatig gelogen werd over het nationaal-socialistische Duitschland en zijne beginselen, waarin Uw kerkblaadjes ook konden uitmunten. „Faksisme is moord" stond op alle schuttingen en in Duitschland werd het vernietigen van Geloof en Kerk immers stelselmatig beoefend. Voor mij ligt een St. Agnes klok, een onaanzienlijk roomsch-katholiek blaadje, dat gratis verspreid werd in den Haag, waarin een priester spreekt van „ontvolkte kerken en „leege wiegen", natuurlijk in Duitschland, en dan gaat de duimzuiger aldus verder: „De kleine heldenschaar, die op het oogenblik

„nog een strijd op leven en dood voert met het Nazidom, zal ze „heusch niet opnieuw gevuld weten te krijgen en de Staatsbisschop, „die dit bewust of onbewust hand- en spandiensten heeft te bewijzen „nog veel minder". (27 Febr. 1936).

Hitler's levenswerk.

Maar ziet! Vier jaren gaan heen! De Nazi's komen hier en belasten ongehuwden en kinderlooze gezinnen zwaar en stellen kinderrijke geheel vrij. Nog meer zal het iederen Katholiek duizelen, die zulke leugenblaadjes, als het bovenstaande, gelezen heeft, want die heidensche Nazi's verbieden, zoo waar, alle malthusianistische propaganda en sluiten het Rutgerhuis. Al de Duitsche bisschoppen zegenen en bidden voor Hitler, die in zijn eerbiedwekkende rede van 20 Februari 1939 zich erop beroemde dat in de vijf jaren na de machtsovername 1.160.000 kinderen MEER aan Duitschland zijn geschonken dan in de jaren toen men onder katholiek-socialistische regeeringen als von Papen moest klagen „Das Volk geht zu Grunde!" Maar weet Gij wel dat juist in die jaren van Katholiek- en Marxistisch wanbeheer in Duitschland in 1923 500.000 in 1924 875.000 kinderen en in 1927 meer dan één millioen kinderen VOOR de geboorte werden vermoord? Het komt mij voor dat van Roomsch-Katholieke zijde, wanneer zij spreken van „leege wiegen", groote bescheidenheid past, ook in Nederland. Het geboortecijfer in Duitschland steeg van 1.633.000 in 1939 tot 1.645.000 in 1940.

Maar vindt Gij dan ook niet, waarde vriend, dat zulk soort Christelijke leiders en journalisten — en hun getal vóór Mei was legio! — doelbewust volksmisleiders en dus misdadigers waren?

Wanneer Hitler dan het gezinsgeluk, wat *in* het kind bestaat, bevorderd heeft, dan handelde hij daarmee volkomen in overeenstemming met Uw Christelijke beginselen. Maar Hitler deed oneindig veel meer, waarvoor Gij God nog eens zult danken. Hij is de machtige motor van eene sociale, geestelijke en economische revolutie, zooals de wereld nog nooit gekend heeft en welks belang reeds 10 jaren geleden glashelder door onzen Leider werd ingezien en wat hij, tegen alle leugen en bedrog en hoon in, gemeengoed van den Nederlander heeft gemaakt.

Hitler heeft beginselen ontwikkeld, die Bilderdijk en Groen en Kuyper volkomen zouden beamen, maar daarenboven heeft hij ze in practijk gebracht, die eeuwen zullen nawerken en van wereldhistorische beteekenis zullen zijn:

1°. Het goud en daarmee de democratie, het jodendom en de vrijmetselarij heeft hij onttroond;
2°. De eer van den arbeid hersteld en
3°. de kolonisatie en emigratie als eisch gesteld en als heilige plicht voor te eng behuisde volkeren.

Door deze drie grondwetten Gods niet eindeloos te bepraten, jarenlang, maar ze in practijk te brengen is hij — misschien weet hij het zelf niet! — een volvoerder van Gods wil, wat ieder Christen, die zich voor God en Zijn Woord buigt, eerbiedig heeft te belijden. Dat is andere taal dan Uw leiders verkondigen.

1°. Hij heeft het goud onttroond.

Gij weet het maar al te goed, dat de duivel Christus de macht en de heerlijkheid aller koninkrijken der aarde wilde geven. Hij gaf ze immers, wien hij wilde? (Lukas 4). Gij weet hoe Hij weigerde en Zijn antwoord gaf in de onvolprezen Bergrede: „Gij kunt God „niet dienen en den Mammon". Gij weet hoe de booze het Christendom bestreed! Hij beproefde het uit te roeien op brandstapel en schavot. Het bloed der martelaren bleek het zaad der Kerk. Toen bracht hij berooving en plundering in practijk. Ook dat mislukte! Vervolgens met smaad en hoon. De Christusbelijders staken fier de hoofden op en zongen: Wij zullen d'eerkroon dragen! Als laatste poging zond hij den eeuwig glimlachenden Mammon met volle goudbuidels, flonkerende eereteekenen en vergulde narrepakjes. Toen won Mammon het en God verloor. Katholiek, Neo-Calvinist en Methodist, samen met Marxist, Liberalist en Communist dansten broederlijk rond de gouden kalveren, waarin zij de goden van hun leven vonden. Met het hiernamaals zouden zij, die er niet buiten konden, in de kerken wel klaar komen.

Joden en de Handel.

De geldjood, in de verstrooiïng eerst veracht geldwisselaar en dukatenvervalscher, later de woekeraar, die vorsten en edelen omkocht, vervolgens de geldschieter in den handel om tenslotte in onze dagen staatslieden zijn vleiende hulde en goud te bieden, lachte zijn duivelschen lach. (Lees maar eens Het Huis Rothschild van Corti en Het leven van den jood Zaharoff, die zichzelf een schoft noemde). Zelfs de koningen der aarde maakten die geldschacheraars tot raadgevers en huisvrienden. „Zit aan mijne rechter- „hand" zeiden zij vertrouwelijk tot de Sammies en Brammies. Nog één stap verder en het jodendom zou koning der aarde zijn en de gevloekte Gojim zijn slaven zijn.

Het heeft niet aan waarschuwingen ontbroken van de zijde van Uw groote mannen. Dr. Kuyper schreef jaren geleden: „Wij achten „met den heer Groen van Prinsterer het verleenen van politieke „rechten in een Christenland aan de Joden ongerijmd en durven „zeer goed de verklaring aan, dat men de joden nooit politiek had „moeten emancipeeren."

Dr. Vos schreef in 1886: „Met de rechten van Nederlanders, „maar afkeerig van Christelijk geloof en Christelijke zeden, zijn „de Joden bepaald schadelijk voor het welzijn der Natie." (Groen van Prinsterer en zijn tijd, dl. I, pag. 301). Mannheimer en consorten hebben het wel bewezen. De antirev. Mr. T. de Vries was de heftigste jodenbestrijder in Appingedam.

Dat onzedelijk gehuil met de joden, waardoor deze, vooral in de S.D.A.P. een overwegende rol speelden (Lees er Algra maar eens op na !) ligt niet in het Godsplan. „Het geruisch van een „gedreven blad zal hen jagen en zij zullen vlieden." (Leviticus 26 : 36). Dat zijn toch in Uw oog geen praatjes, maar Goddelijke oordeelen.

Wij hebben het zielsrustig toegelaten dat de joden niet werkten, maar tusschenpersonen werden in handel en bedrijf, zelfs lichamen vormden, die de goederenverdeeling tusschen land en land volledig in hun handen hadden. Zoo „verdienden" zij met rustig op hun kantoren te zitten, dikke sigaren te rooken en millioenen lachend op te strijken. De eene jodenhand wiesch de andere. Zij vonden eerst de betaling in goudgeld uit, later in zilvergeld, ten slotte werden innerlijk waardeloos papier en cheques het ruilmiddel.

Mag ik U een eenvoudig voorbeeld geven?

Vroeger verbouwdet Gij aardappelen en gingt met deze naar Uw kleermaker, die er U een pak voor leverde. De aardappelen waren 15 Gld. waard; Gij kreegt daarvoor een jas van denzelfden prijs. Neen, zeiden de handelaren : ik koop Uw aardappelen voor 15 Gld. en verkoop ze aan Uw kleermaker voor 20 Gld.; dat is al 5 Gld. winst. Ik neem van dezen de jas voor 15 Gld. om ze aan U te verschacheren voor 20 Gld. Dat is weer 5 Gld., waardoor de tusschenman met weinig moeite het meeste profijt trok uit goederen, waaraan maanden en dagen gewerkt was. Dat was ook in den wereldhandel het stelsel, dat, ingewikkeld, nog toepassing vond tusschen de landen.

Neen, zegt Hitler, dat milliardengekegel, voornamelijk door joden in petroleum, vleesch, graan, koper, levensmiddelen en margarine is uit. Wij leveren direct voor een milliard marken aan machines, schepen, gereedschappen en andere werktuigen aan Rusland, dat daarvoor petroleum, graan en grondstoffen in ruil geeft ; arbeid wordt dus met arbeid betaald, waarbij alle tusschenhandel wordt uitgeschakeld. Daarin toonde Hitler zijn groote economische wijsheid : uitschakeling van de internationale aasgieren, die milliarden, zonder eenigen productieven arbeid, den volkeren ontstalen. Zeker, bekwaamheid en schranderheid in den handel is verdienste, maar wordt misdaad, wanneer men den innerlijken, idealen zin van het koopmanschap vergeet. Het echt-koninklijke van den waren koopman is, dat hij moet zorgen, dat op aarde geen

goed verloren gaat, dat de wereldgoederen tot algemeen welzijn over de gansche wereld heen en weer geschoven worden, dat ze op de rechte plaatsen den menschen van nut zijn, den nood weren en de levensvreugde verhoogen. Dat ideaal, Ge zult het mij wel toegeven, was geheel teloor gegaan. Uw regeeringen gaven millioenen van onze kostelijke boter tegen afbraakprijzen aan Engeland, wat ons tientallen van millioenen heeft verarmd. Het rijke, voor ons toch zoo hulpvaardige Engeland in woorden, lachte de „greenhorned Dutchman" (de stomme Hollander) uit. Dat deed het door alle eeuwen heen. Weet Gij wel, dat een Engelschman eens zei met alles tevreden te wezen, omdat zijn land toch altijd het deel van den leeuw in de wereld zou hebben?

Maar joden haalden alles naar zich toe in Engeland en Amerika; in alle democratische landen mestten zij zich vet uit het bloed der armen. De joden Zwanenberg stalen zich rijk aan ons afgeslacht vee. Groenten werden voor millioenen doorgedraaid. Dat was de hoogste koopmanswijsheid van Uw Christelijke ministers, die koopman bij ingeving waren. God heeft die misdaden ge- en veroordeeld. Aan die conclusie ontkomt ook Gij niet. Wij noemden hun gedragingen satanisch, want de gouden kalveren moesten ten koste van iederen prijs hun eeretempels, in het midden van ons volk opgericht, behouden. Hitler heeft ze vergruizeld. Het is alweer Dr. Kuyper, die er evenzoo over dacht. Hij schreef: „Als wij in „gulden eenvoud „Vader, geef ons heden ons dagelijksch brood" „uit innige overtuiging zouden bidden, hoe zou opeens alle valsch „begrip van eigendom, alle plutocratie, alle aanbidding van het „gouden kalf, de wereld uit zijn." (E Voto, dl. IV, pag. 191). Daarom ook kon Dr. Kuyper noch vrekken, noch verkwisters uitstaan: „die ellendelingen voor Mammon op de knieën" haatte hij. „De „vrek is de mystieke Mammondienaar, de verkwister is in den „dienst van Mammon de kwezelaar. Wie verkwister is, is er prat „op, dat Mammon hem tot zijn dienaar, koorknaap of priester „koos. Zelfs zijn zulke lieden mild. (Rockefeller, Zaharoff, Carnegie, „Rothschild, Colijn enz.). Aan een arme een gulden, een rijks- „daalder toe te werpen, waarom niet? En dat heet dan nog barm- „hartigheid, terwijl het toch in den grond der zaak niets anders is „dan mammonistische bluf". (E Voto dl. IV, pag. 223). Zij geven dan aan God, omdat zij niet betrapt zijn op hun dieverijen, ook enkele duizenden, soms millioenen mee en hopen daarmee een hemelzetel te koopen. Gij kendet ook wel zulke heerlijke figuren, die uit volkszonden en immoreelen handel (bierbrouwers, drankhandelaren en oliekoningen) zich enorm verrijkten. Maar dezulken zijn de gevaarlijksten, die zielen en geestelijke waarden in goud schatten; poliepen, die de volkskracht verzwakken. Zij dragen het goudschaaltje in de plooien van hun gebedsmantels en zitten in de

kerken op het gestoelte der eere. Zij vooral treuren er met krokodillentranen op de ingevallen wangen om, dat het goud als waardemeter wordt onttroond en dat die kostelijke schatten, met zooveel moeite en van zoo groote diepten uit den Afrikaanschen grond gehaald, bijna alle weer achter zwaarstalen kluisdeuren, diep in het Rotsgebergte, totaal doelloos en nutteloos, jaar in jaar uit, verborgen liggen. Als de Vereenigde Staten hun internationale positie, als exportland, niet verstaan, zullen de democraten daar in goud stikken.

Noch de doodarme Jezus, noch Zijne Apostelen hadden ooit goud. Gij weet het nog wel, dat Petrus tot den lamme eens zei: „Goud en zilver heb ik niet; maar sta op en wandel!", zoodat hij weer tot nuttigen arbeid kon ingaan en niet meer behoefde te bedelen.

Ook Duitschland heeft geen goud, maar Hitler heeft door algeheele zelfvoorziening en warenruil, arbeidslust en arbeidsvreugde, door God toch gewild, zijn volk in ongeweten en ongemeten krachten hergeven. En dat is wat anders dan het levenloos, geel metaal! In het Paradijs vond men ook „goed goud", en toch was de Edensche grondwet, den hof te bebouwen en den dieren namen te geven. Arbeiden was dus Goddelijk. „De Vader werkt en ik werk ook," was het beteekenisvolle woord van Jezus. Het goud te onttronen en den arbeid zijne eere te hergeven, zooals Hitler deed, was dus niets anders dan het volbrengen van den wil en het bevel Uws Gods. Waarvoor ook gij Hem hebt te danken. Hitler en Mussolini, toegerust met geniale gaven, die hen torenhoog doen uitsteken boven al die middelmatigheden, welke ook in ons land den boventoon voerden, daarbij hartstochtelijk gesteund door priesters en predikanten, leggen de grondslagen voor een nieuw Europa, met een nieuwe beschaving en eene „geleide" economie.

2000 jaren zijn voorbijgegaan sinds de Heiland op aarde rondwandelde en men heeft zich vrijwel nooit gestoord aan het beginsel, dat Uw bijbel richtsnoer moest zijn in het economische leven; de „oude" economie was immers zoo voortreffelijk in haar vaal liberalistischen lappenmantel; heidensch-romeinschrechtelijke beginselen, aangevuld met die uit den napoleontischen tijd, golden nog steeds.

„De zaligheid bestaet in een gerust genoegen, in 't stemmen met „Godts wil, en zich naer Hem te voegen", zong eens Vondel. Maar Gods wil te doen, en er over te praten, dat waren in onze eeuw twee zeer uiteenloopende beginselen.

Uw Bijbel — Gij hebt het reeds op de eerste klassen in Uw school geleerd! — leerde U twee grondwetten kennen:

1°. In het zweet Uws aanschijns zult gij Uw brood eten. (Gen. 3 : 19) en

2°. Gijlieden, weest vruchtbaar en vermenigvuldigt (Gen. 9 : 7), een herhaling van „Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt en „vervult de aarde." (Gen. 1 : 28). Die bevelen van Gods zijde waren toch wel heel eenvoudig en duidelijk en voor geen spitsvondige theologische haarkloverijen vatbaar.

Juist uit door U niet te loochenen feiten, dat Uw staatslieden ernstig tegen deze fundamenteele wetten gezondigd hebben, jarenlang, moet het U toch, als Christen, wel zonneklaar zijn dat ons eigen, zoo rijk gezegend Vaderland met zijn levensrechten speelde en een zielemoord pleegde, waarvoor Groen U zoo gewaarschuwd had. De rechtvaardige oordeelen Gods, zooals ik U reeds in 1928 voorspelde, en die ook Mussert met helder oog zag aankomen, hebben U een duidelijk antwoord gegeven.

De eere van den arbeid.

In het zweet Uws aanschijns zijn brood te eten werd een vloek, zooals een Gereformeerd professor boutweg in een officieele redevoering tegen zijn studenten waagde te zeggen, wat voor een lateren staatsraad alleszins begrijpelijk was. „Neen," zoo sprak hij „arbeid „adelt niet! De arbeid, die den mensch bevolen is geworden, is „veeleer een vloek." (Prof. Fabius, Mozaisch en Romeinsch recht, pag. 75).

En „arbeid adelt" noemt hij de logen van het moderne heidendom. Dus, het echt-joodsche ideaal, waarom de joden dan ook een hartgrondigen afkeer van allen handenarbeid hebben. Goed voor de gojim. Kuyper — en die wist het toch wel! — noemt daarentegen den arbeid een ordinantie Gods. Daaraan hebben Groen en Kuyper en na hen in deze dagen Mussert hun leven gewijd.

„Eerst dan mogen we met het gebouw der maatschappij vrede „hebben, als het aan alle menschen een menschwaardig bestaan „geeft." Maar dan moet ook eerst dat gebouw van alle parasieten gezuiverd worden.

„Alleen zoeke men geen heil in GELDELIJKE staatshulp." (Wat deden Colijn en zijn satellieten iets anders dan hun medelandgenooten, verarmde middenstanders en werkeloozen, te zenden naar het immoreele, ontzenuwende, soms zeer partijdige maatschappelijk hulpbetoon?)

„Gegeven geld blijft altoos beleedigend voor het menschelijk „gevoel en verzwakkend voor onze nationale weerkracht. De hulp, „die de staat moet bieden is een BETERE WETGEVING. (Het sociale vraagstuk, Kuyper, pag. 75).

Wie, als Christen, den arbeid een vloek durft noemen, moet ook het „werk, zoolang het dag is tot de nacht komt, waarin niemand „werken kan" loochenen.

De Christelijke Encyclopaedie zegt: „Volgens de Heilige Schrift „behoort de arbeid tot den adel der menschelijke natuur". (dl. I, pag. 160). Arbeidswaardeering wordt U in Uw bijbel overal geleerd.

Gij kent zeker niet — altijd door gebukt onder de zorgen des levens — het gevleugelde woord van Havelaar: „Niet in het snijden „van den rijsthalm is de vreugde, de vreugde is in het snijden van „den halm, dien men geplant heeft. En de ziel der menschen groeit „niet van het loon, maar van den arbeid die het loon verdient"?

Juist, omdat onze volksgenooten uit hoogere standen niet Uw arbeid kennen, daarom werd hij nooit op zijne hooge waarde geschat. En nog veel minder betaald. Wanneer eens in arbeidsplicht — moge ze spoedig komen! — studenten het boerenpak aantrekken en naast U gaan staan in den bagger Uwer dichtgegroeide slooten of de gier rondstrooien over de landen, wanneer freules en bleeke stadsnufjes met roodgelakte nageltjes en geverfde lippen in de komende wereld gedwongen worden met stevige Friesche „fammen" te grijpen in hooi en graan om ze op te tasten in hoopen, dan zullen zij teruggekeerd op de collegebanken en in de grootstedelijke salons met den blos van boerengezondheid en boerenkracht op het gelaat, roemen, eeren en waardeeren de wondere kracht en pracht van den stoeren volksgenoot, dien zij thans schokschouderend voorbijgaan met een „'t Is maar een boerenlummel!" Dan zullen zij, genoeg hebbend van het ijdel stoffelijke, weer hunkeren naar het ideëele en naar idealen. Wie dat niet gelooven wil en toch zien: ga naar het nieuwe Duitschland en Italië!

Een waan toch was de burgerlijke beschaving, een waan de democratie, die den geest vergat, een waan de economie, die het goud aanbad, een waan de maatschappij, die de werkelijke persoonlijkheid loochende en ijdele praal verheerlijkte, een waan, het parlementarisme dat de koningen en vorsten gemaakt heeft tot slaven der bourgeoisie, waardoor zij de monarchale gedachte tot een aanfluiting hebben gemaakt, een waan zelfs was de eertijds goddelijke kunst, zich uitend in heerlijke hymnen, een waan zelfs het schildersdoek, dat besmeerd werd, betaald in zooveel centen per cm^2. Arbeidswaardeering, in welken vorm ook, kende deze vooze maatschappij niet meer. Wij gelooven — daarin zijn wij het dan toch wel roerend eens! — dat de ontkerstening van het leven, gebrek aan waarachtig, innig Godsvertrouwen als de adem der ziel, de opperheerschappij van het stoffelijke, de leerstellingen van den jood Marx, het wezen der revolutionnaire gedachten, die geheel Uw Christelijke staatsinstellingen en wetten als een deeg hadden doorzuurd en verzuurd, de redenen zijn geweest, waarom allen, van hoog tot laag, zongen in één machtig koor: „Am Golde hängt, nach Golde drängt doch alles, ach, wir Armen", zooals Goethe Faust laat klagen. Het geld was alles. Geen cent, maar dan ook geen arbeid.

En predikanten waren daarin vooral niet achterlijk. Men gaf lezingen voor 60, 80 of 100 Gld. Hoe duurder, hoe mooier en vromer! Daarom kunnen wij, ook en vooral de Christenen in Nederland, God niet genoeg danken, dat Hij een Hitler riep om den arbeid zijne dubbele waarde te hergeven: een zuiver materieele en een ideëele. „Men zal" zoo schrijft hij in zijn „Mein Kampf", toen hij in de verste verte nog niet kon denken aan een nabije machtsovername, „Men zal, al zal het eeuwenlang moeten duren, met het onbehoorlijk „achten der lichamelijke werkzaamheden moeten breken. Naar den „vorm en hoedanigheid van den arbeid moet deze beoordeeld „worden". (pag. 482). Hij zocht dan ook, met den inzet van zijn geheele persoonlijkheid, het volksgeluk in alle lagen zijns volks.

Nu stond Uw regeering in Nederland voor de keus:

1°. of den machteloozen arbeid daadwerkelijk te steunen tegen het alles opzuigend, koelberekenend kapitaal, maar dan ook uitspreken, dat de arbeider niet meer verlengstuk der machine, maar haar meester was en zal zijn en dat hem, dientengevolge, krachtens Goddelijke ordening deelgenootschap in het werk zijner handen van rechtswege toekwam, of

2°. de worsteling tusschen beiden, echt liberaal, lijdelijk toe te laten, waarbij het hebzuchtig joodsch kapitalisme, dank zij den maatschappelijken chaos en niet onvoordeelige vriendschap met de regenten, harteloos den arbeider kon neerstooten in den poel van het proletariaat met al zijn wanhoop en ellende en werkloosheid.

Gij weet maar al te goed dat Uw leiders met de heerlijkste zielerust, die altijd uit hun oogen straalde, voor het laatste kozen, tegen de Goddelijke grondwet van allen arbeid in. Dat is de vloek, die op die mannen blijft rusten.

De vloekzang van een half millioen werkloozen heeft eenstemmig bij hun smadelijke vlucht nageklonken:

„'t Is armoe en verval, waar 'k in verkwijn en zucht,
„Daar weelde tergend brast van mijner handen vrucht."

Dat zong Bilderdijk reeds in 1825, vóór Mei was het in Nederland geen haar beter.

Kolonisatie.

Niets anders geldt ook ten opzichte van de Grondwet Gods over de vervulling van de aarde door de gansche menschheid. Is daar ooit, uitgezonderd door Dr. Kuyper, in Uw kringen over gehandeld? Hun daden bewijzen het tegendeel.

Westeuropa, bovenal Duitschland en Nederland zijn overbevolkt. De droogmaking van meren en moerassen, zelfs van de

Zuiderzee, geeft slechts een onbeteekenende verlichting. In ons land leven 280 menschen op de km^2, in Duitschland met zijn onbewoonbare bergen en rotsachtige streken meer dan de helft ervan. In de groote steden, die nog steeds groeien, hokken de menschen in kazernes bijeen. De joden vermenigvuldigen zich daar als ratten en klauteren langs de ruggen van onze volksgenooten omhoog. Waar de lijken liggen verzamelen zich de aasgieren. Nu wonen meer dan 1500 millioen menschen op slechts een zesde van de aarde. De rest, meer dan 50 millioen km^2, waaronder nog zeer rijke en vruchtbare gronden, zijn vrijwel onbewoond, maar die nog plaats bieden aan honderden millioenen. Het Malthusianisme of tweekinderstelsel, zooals Gij dat noemt, ontwikkeld tijdens de Fransche revolutie door een priester, heeft gepoogd aan de bevolkingsuitbreiding paal en perk te stellen. Gij weet met welk bedroevend resultaat.

Algemeene verzwakking van het Fransch gestel, dat bij den eersten stormloop ineenstortte. Tegen de natuur ingaan doet men nooit straffeloos. Die leer van het dooden van de nog ongeboren vrucht moet ook in Uw oog volksmoord zijn. (Dr. Kuyper, Het sociale vraagstuk, pag. 38). Daartegen dan ook ging Hitler in met zijn machtig woord, toen wij hem door den luidspreker met den meesten nadruk hoorden uitroepen: „Wir müssen exportieren oder sterben!" (Wij moeten uitvoeren of sterven!).

Het klonk als een bede en een dreiging tegen de democratische landen, ook tegen Nederland, om vrijen handel en vrije emigratie en teruggave van de gestolen koloniën. Men heeft het niet willen verstaan! Eerlijk gezegd, vindt ook Gij het niet een schreeuwend onrecht dat de meest roofzuchtige volkeren in vroeger eeuwen — en wij, Nederlanders waren bazen in landenroof! — uitgebreide koloniale gebieden bezetten, ze plunderden en ze uitzogen, zoodat Multatuli terecht zong: Er ligt een roofstaat aan de zee, tusschen Oostfriesland en de Schelde? 60 maal de oppervlakte van Nederland is ons tropisch bezit, dat wij bij lange na nog niet kennen. Aan de Witte meren in Nieuw Guinea wonen Papoea's, die de schelpen als eenig ruilmiddel gebruiken en als dieren in de wouden leven.

Gij weet maar al te goed hoe de emigratie naar alle landen werd stopgezet. Zuidafrika en geheel Amerika zijn bijna geheel voor Nederlanders gesloten. Joden met millioenen bezit worden thans nog toegelaten. Zelfs in ons eigen Indië konden onze zonen niet ongehinderd binnenkomen. Vermenigvuldigt U en vervult de gansche aarde, was de Goddelijke Grondwet. Neen, zei ook onze Christelijke regeering, dat zult gij niet! Dat was tegen alle Schriftuur in. De Kuyperiaansche opvatting stond daar lijnrecht tegenover. Reeds in Januari 1899 schreef hij over eene kolonisatie naar Maryland: „Ik houd mij daarom aan de ordinantie van het Paradijs: weest

„vruchtbaar en vervult de aarde. Ik houd mij daaraan, ook omdat „ik uitbreiding, sterke uitbreiding van den nederlandschen stam, „ook al moest die stam zich over meerdere landen spreiden, wensch. „Ik zou mij schamen, als ik anderer sociale ellende begeeren zou, „om kiezers bij de stembus te winnen." (Standaard).

Nog scherper liet hij zich op het Sociaal congres uit:

„Zoolang Gods Woord onder ons gelden blijft, mag de Kolo-„nisatie nooit tegengestaan. Gods aardrijk biedt, mits het maar „niet braak ligge, voedsel te over voor meer dan het dubbele „millioenental, dat thans onze aarde bewoont, en wat is het anders „dan eene menschelijke dwaasheid, om op enkele plekjes van dezen „aardbol zoo opeengehoopt te zitten, dat men zich in kelders en „sloppen versteken moet, terwijl elders streken, honderdmaal „grooter dan heel ons vaderland, op den ploeg en den sikkel wachten, „of duizenden kudden van het kostelijkst rund ronddolen zonder „bezitter. „Weest vruchtbaar", luidt de Goddelijke ordinantie, maar „ook „vervult het aardrijk"; en niet: overvult het kleine pleksken „binnen Uw zoo enge grenzen. Immers het huwelijk, dat door „zoo bekrompen geographie schade lijdt, moet door ons als Chris-„tenen hoog en in eere gehouden, en God straft ons met alle laster „van wellustzonde en met den vloek der prostitutie, zoo we zijn „ordening ten deze weerstaan." (Pag. 38).

Wanneer nu God ons beveelt:

1°. te arbeiden, dan zal Hij — dat weet Gij ook wel! — op deze schatrijke wereld overvloed van werk en loon geven, zonder dat eenige werkloosheid behoeft te bestaan en die alleen eene onheilige Regeering rustig aanvaardt, omdat goddelooze joodsch-heidensche elementen dat uit booze hebzucht nu eenmaal wenschen;

2°. ons over de gansche aarde te verbreiden en aasgierige machtswellustelingen, verzot op goud, dit trachten te verhinderen door goddelooze beperkingen en verboden, dan moet het toch de heilige plicht voor iederen bewindsman zijn deze uit den weg te ruimen, desnoods met de hem ten dienste staande machtsmiddelen.

Wat Hitler en Mussolini nu doen en eischen is dus niets anders dan wat Goddelijke Grondwetten hen voorschreven.

Resumtie.

Geresumeerd meenen wij dus U, die toch van goeden wille zijt, aangetoond te hebben:

1°. dat de democratie een joodsch-heidensch uitvindsel is, welks chaos Groen voorspelde en evenals Mussert nu, scherp veroordeelde en veroordeelt;

2°. dat de volkssouvereiniteit, eindigend in het algemeene stemrecht een onding was, wat Groen, Kuyper, Mussert en zelfs Thorbecke bevestigen en wat de domme feiten hebben bewezen ;
3°. dat het vraagstuk van den arbeid meer dan 100 jaren is betutteld, waarvan Bilderdijk, Groen en Kuyper de oplossing eischten en dat van Godswege om oplossing schreeuwt, wat Mussert, zonder door praten van de Parlementen belemmerd te worden, daadwerkelijk wenscht te doen, en doen zal ook ;
4°. dat de politiek een door en door vuile boel was, een prachtgelegenheid voor eene corrupte bende om zich te verrijken, waarvan de kerken zich verre hebben te houden ;
5°. dat de bevolkingsvermeerdering koloniaal bezit dringend eischt, wat Hitler nog onlangs uiteenzette ;
6°. dat de leugens en verdichtselen, die Uw leiders, predikanten en priesters over kerk en gezin in Duitschland rondstrooiden, klinkende onwaarheden en lorrepraat zijn geweest ;
7°. dat de landverraadlaster over de nationaal-socialisten, uitgestrooid door een joodsche pers en door schuldige staatslieden en beangstigde geldwolven op hen afgewenteld, een misselijke democratische onhebbelijkheid was.

Meer nog ! Ook Gij hebt, sinds de Duitsche weermacht Uw dorpje doortrok, wel iets in Nederland zien veranderen en verboden hooren uitvaardigen, die ieder weldenkend Nederlander en Christen met vreugde in het hart moesten vervullen. Wat Uw Christelijke regeeringen schromelijk nalieten, ondanks Uw en hun beginselen, dat de Heilige Schrift richtsnoer moet wezen, ook in het Staatsbestuur, dat juist deden zij. In acht maanden brachten zij meer tot stand dan Uw mannen ooit in veertig jaren deden. Gij vraagt bewijzen :

1°. Toen Sodom onderging in vuur en zwavel, waarschijnlijk door een ondergrondsche petroleumontploffing, was dit Gods straf op de tegennatuurlijke zonde, die in ieder land, dat ten ondergang gedoemd is, welig tierde en tiert. Ook in Nederland woedde dit kwaad meer dan Gij kondt vermoeden. Een jonkheer was haar secretaris. Regelmatig werd de jeugd bewerkt. Bij het drama van Ries en Fruin, dat de Regeering in den doofpot wilde wegwerken, kwam iets aan het licht. Uw Regeering deed — niets.
Was het nu niet — ook volgens Uw oordeel ? — de allerduurste plicht van eene Regeering geweest om de propaganda en ontwikkeling van deze zonde met alle wettelijke maatregelen te bestrijden en te bestraffen ? Eén enkele eenvoudige wetswijziging in het Strafwetboek had dit kunnen bewerkstelligen.

Dat deed zij niet. Dat was een nooit te vergeven nalatigheid. Wat deden de Duitsche autoriteiten? Zij roeiden de geheele organisatie uit en stelden ze, als misdaad, strafbaar. Uit!

2°. Het neo-malthusianisme, een andere volkszonde, in al Uw kerken streng afgekeurd, had in den Haag een prachtig kantoor, het zoogenaamde Rutgerhuis. Al het papiervuil werd door de Duitschers opgeruimd en verbrand. Spreken Katholieke priesters nu nog van de „leege wiegen", die hun eigen ministers rustig in Nederland naar de zolders lieten brengen? Waar schuilt de schuld?

3°. De vrijmetselarij werd door Uw en mijn ouders als de „baarlijke duivel" gevreesd. Men sprak er liever niet over. Maar Uw Colijn ging doodrustig met hen in bond, maakte met hen listige raadslagen en zij konden heerlijk zieltjes winnen, wat uit vermeerderend ledental bleek. Binnenkort zouden predikanten Uwer gemeenten toegetreden zijn, zooals zij dat in Amerika en Zuid-Afrika doen.
De bezettende macht sloot de tempels, verbood alle geheime vergaderingen. Zij verkoopt de logegebouwen, tot de stoelen en matten toe. „De aristocratie der menschheid" zooals zij zich verwaten noemen, heeft haar rol in Europa uitgespeeld. Waarin geheel de Christenheid zich mag en MOET verheugen.

4°. Gij weet, hoe de joden hun slachtdieren martelden, wat zij koscher-slachten noemen. Dat martelen is zonder meer verboden door — Duitschers.

5°. Gij weet maar al te goed uit Uw kringen dat, bij het minste meeningsverschil Uw kameraad werd ontslagen door den werkgever. Wat veelal zijn ondergang beteekende. Loonen en salarissen zijn vastgesteld.
Aan deze rechtsonzekerheid hebben die, door Uw predikanten als heidensch gebrandmerkte Nazi's een einde gemaakt.

6°. Gij hebt het ervaren hoe men politiek en handel als een hutspot dooreen sloeg, enkel met het doel zich te verrijken. De olie- en margarinetrusts maakten daar listig gebruik van en ministers tot hun koninklijk betaalde slaven. Dat geknoei en gekonkel is uit. De N.V.'s worden gebreideld.

7°. Kuyper wilde nooit wetten om de armen aan geld te helpen, waar de verhoudingen door plutocratische wetten scheef waren getrokken (Dr. Kasteel, pag. 183), terwijl men in 1888 reeds een billijker verdeeling van de lasten noodzakelijk oordeelde, maar „wat hoogst onaangenaam was voor onze Christelijke vrienden". (Dr. Kasteel, pag. 146). Heeft men in Christelijke regeeringskringen de laatste 60 jaren iets ten opzichte van die billijker verdeeling gedaan? De liberalisten hebben U met geeselen gekastijd, Uw mannen deden het met

schorpioenen. Tijdens verkiezingen, o, zeker, werd er veel over geleuterd. De indirecte belastingen, zwaar op arbeiders en middenstanders drukkend, wist men steeds te verhoogen. De Duitsche autoriteiten schaften de invoerrechten af en voerden een nieuwe sterk progressieve inkomstenbelasting in, waarbij kinderrijke gezinnen zijn vrijgesteld, maar waarbij de rijken het dubbele van vroeger moeten opbrengen. Iemand die 10.000 Gld. inkomen heeft, moet nu, in plaats van vroeger slechts 1500 Gld., 3200 Gld. betalen. De rijke Christenen zitten in zak en asch!

8°. Hadt Gij, arbeider een behoorlijk loon dat U en Uwen kinderen een menschwaardig bestaan en den laatsten een goede opvoeding verzekerde? Immers neen! De gepubliceerde loonlijsten en de uitgekeerde „steuncenten" bewijzen het tegendeel. De Duitsche autoriteiten betalen hun nederlandsche arbeiders, ook in Duitschland, mild en behandelen ze als oude kameraden. Kregen de lagere ambtenaren, die gezinnen hadden, een redelijk salaris? Gij weet het wel beter. Schraalhans was gemeenlijk keukenmeester, schraal was de beurs, schraal de kost, schraal en zonloos het leven; schraal ook de levens- en arbeidsvreugde. Het Duitsche gezag heeft reeds een begin gemaakt met hun lotsverbetering en hun wedden met 6 % verhoogd.
Uw Christelijke staatslieden, laten wij het maar eerlijk zeggen, waren biddende roofsprinkhanen: zware jaarwedden, schitterende commissariaten en opeengehoopte pensioenen zijn toch wel, ook voor U, het klinkend en het blinkend bewijs. „Alleen voor den middenstand en zijn nooden is de Christelijke „democratie wel met klem opgekomen," zoo bazelde Mr. Anema reeds in 1901. (Anema, Tweeërlei democratie, pag. 29). Maar 40 jaren lang hebt Gij wel wat anders gezien! Toch konden ook zij niet wachten, geen dag en geen nacht!

9°. De droeve gespletenheid van gemeenten, soms belachwekkend klein en waaraan minister de Wilde wel eens dapper peuterde, verdeelde ons land in 1100 gemeenten met even zooveel kostbare administraties. Thans voegt men gewoon de kleine bijeen.

10°. Op allerlei wijzen wordt getracht een einde te maken aan de werkloosheid, opdat den arbeider weer zijn levensvreugde en arbeidslust worde hergeven.

11°. De frontvorming, die bedoelt alle hoofd- en handarbeiders in organisaties en corporaties te vereenigen, waarbij iedere groepeering naar geloof of politieke overtuiging uit den booze is, ontwikkelt zich snel, waaruit de corporatieve staat groeit, wat kameraad Goedewaagen reeds helder heeft uiteengezet.

12°. De joden, die de sleutelposities in de regeering bezet hielden, beheerschten geld-, vleesch-, ijzer-, lampen-, radiohandel en pers bijna monopolistisch, waarin zij groote monden openzetten, wat zelfs Uw landsvriend Algra ergerde. Het leek wel alsof de S.D.A.P. enkel joden telde. Vindt Gij het dan niet volkomen begrijpelijk dat die brutale klanten met gelijke munt worden betaald. En behandeld worden als vreemdelingen, wat zij waren, bleven en zullen zijn?

13°. In de Katholieke scholen behooren leekenonderwijzers, die het gezins- en kinderleven kennen en medewerken aan den opbouw der komende maatschappij, wereldvreemde nonnen en kloosterbroeders te vervangen. Wat is geschied.
Wanneer zulk nationaal-socialisme volgens Colijn in de Standaard van Maart 1934 antichristelijk is, zou het niet tot heil van het Vaderland geweest zijn, indien een weinig antichristelijkheid door zijn Calvinisme ware gemengd?

Zoo meen ik U dan, naar de mate mijner bescheiden krachten, iedere geleerdheid en wijdloopige beschouwingen vermijdende, met de stukken en bewijzen in de hand aangetoond te hebben, dat de nationaal-socialistische beweging, zooals zij zich in geheel Westeuropa ontwikkelt, geheel in het Godsplan ligt. Overdenk dit schrijven nu eens zonder eenige bitterheid of vooringenomenheid in Uw hart, rustig en biddend.

Van U als arbeider, die niets te verliezen en alles te winnen heeft, mag ik een rechtvaardig oordeel, op Gods Woord gegrond, verwachten.

Hoofdbeginselen van het Nat. Soc.

Ten slotte wil ik pogen U zeer in het kort nog eens, met voorbeelden verduidelijkt, uiteen te zetten, wat onze Leider, tegenover wien wij, op grond van zijn woorden, meer nog zijn daden, hou en trouw hebben beloofd als mannen van karakter, ons steeds weer als de grondslagen van het nationaal-socialisme in de rechtlijnige taal, die hem eigen is, voor oogen heeft gesteld.

De Staat heeft, volgens het nationaal-socialisme, drie zuilen, waarop hij onwankelbaar moet worden gesteld:

a. Op het Godsvertrouwen, dat tot het wezen van het nationaal-socialisme behoort. Het wil de onschatbare waarden van het Christendom tot elken prijs bewaren, die in de leer van het OFFER hun bekroning vonden. Dat is de eeuwige adel van het Christendom, die ook den waren Christen siert. Dat was de onvergankelijke lauwerkroon van de martelaren, van onze voorvaderen, die in het in den doodsnik gesmoorde lied den

jubel uitzongen van een GEOFFERD leven. Daarvan verstond de verdwijnende maatschappij, als één brok hebzucht, doodgewoon niets meer. Onderworpenheid, ook in de nationaal-socialistische maatschappij, aan het U ook van Godswege opgelegd gezag, zal U ten heiligen plicht zijn. Leefde een Paulus niet onder den allerwreedsten Nero, toen hij deze levensles ook U gaf? De machten, die er zijn, zijn van God verordend. (Rom. 13 : 1). Zoolang de kerken deze hun zedelijke en Goddelijke roeping verstaan en daarnaar handelen, zullen zij ons heilig zijn. Offeren en dienen is de plicht van ieder goed nationaal-socialist.

b. Liefde voor Volk en Vaderland, in Musserts blad onvermoeid verdedigd, zit den nationaal-socialist in het bloed. Wie tegen deze beide zondigt, tast ons in onze volksche eer. Ongeacht allen vuigen laster van het tegendeel zijn en blijven wij Nederlanders, verbonden door ras en bloed aan Vlamingen, Zuid-Afrikanen, maar dan ook aan Duitschland, dat ons deswege met zooveel eerbied en zachtheid bejegent. Daarom is Mussert zoo hartelijk Duitschgezind, want hij zegt het Thorbecke na: „Er is geen land, waarmede wij, staatkundig, zooveel belangen „gemeen hebben." (Historische schetsen, pag. 21). Dat beaamden Groen en Kuyper ook.

c. De eerbied voor den arbeid, wat wij U reeds hiervoren uitvoerig hebben betoogd.

Boerenland in boerenhand, den boeren in de eerste plaats, maar daardoor juist ons land ten zegen, zal weer leidend beginsel zijn.

In den corporatieven staat, die men U steeds afschrikwekkend heeft afgeschilderd, die Kuyper heel zijn leven door voor oogen zweefde en die Mussert, tot in de kleinste bijzonderheden toe, reeds uitgewerkt heeft, zullen alle kringen der maatschappij, van den arbeider af tot den predikant toe, een hun passenden invloed hebben ten opzichte van hunne geestelijke en stoffelijke belangen. Ieder in zijn vak. Daarboven staat het gezag, dat door zijne justitie — wat geen klasse- of kerkelijke justitie zal zijn, waarvan Speyart van Woerden ons een onsmakelijk voorbeeld gaf! — kort en rechtvaardig vonnist, waarbij joodsche juristen noch als advocaten, noch als rechters mogen optreden, behalve voor hun rasgenooten. Zij zullen geen kansen meer krijgen om, in geval van faillissementen en familiegeschillen de hulpbehoevende schaapjes der maatschappelijke weide de laatste vlokken uit de vacht te scheuren. Godsvertrouwen, eerbied voor den arbeid, liefde voor Volk en Vaderland zijn geen klinkende leuzen, maar beginselen, die in daden belichaamd zullen worden, die met gouden letteren door het zwartroode doek onzer vaandels geweven, ons, aangevoerd door onzen

van Godswege toegekenden Leider, zullen brengen naar een nieuw Nederland, één van wil, één van geest en één van ziel.

Zij zullen ons niet hebben, de goden dezer eeuw, zongt Gij met mij geestdriftig in onze Christelijke scholen. Wij zingen het thans U na met de blikken op Mammon, op Uw democratie, op de trusts, op de geldjoden en Uw volksmisleiders gericht. Zij zullen ons nooit weer hebben met al hun goud dat immers mot en roest verteert. Iets van het offer, hoe gebrekkig dan ook, moet weer in ons leven worden het wenkend ideaal.

Zeker, wij leven in een tijd van onrust en in een tijd van nood waarin gij, als een stille in den lande langs wonderlijke en diepzinnige mijmerwegen moet gaan, waarop levensraadselen en levensvragen op U aanstormen, maar welke Uw ziel ten langen leste toch weer in vol Godsvertrouwen doet rusten. Gij zult weer uit den twijfel van moedeloosheid, des vragens moede, U verheffen en evenals onze voorouders den hoogen moed grijpen in het hart om te gelooven dat er eene eeuwige Macht zorgt voor de armen van geest, maar ook voor de armen naar de wereld. Gij zult eens het geld leeren vloeken, want in de schaduw van het geld loert de zorg. Het trekt alle gedachten tot zich en allengs Uw geheele ziel. Dat was het noodlot van Uw land.

Schuldig vooral was de nietsdoende, gedachtenlooze rijkdom, ook sluimerend in de banken Uwer kerken, die het volk vergat, dat, arm en ziek in nauwe, donkere woningen, op het land in vochtige huisjes, op de heide in tochtige krotten, waaruit toch soms nog hemellicht kon stralen, woonde. Vervloekt is en blijft het geld als doel!

„HET ZAL DEN ARBEIDER OOK MAATSCHAPPELIJK NIET MEER DOODEN." (Kuyper, het sociale vraagstuk, pag. 40).

Ik beëindig mijn brief, zooals Gij den Uwen begonnen zijt. Levensraadselen hebben wij allen, die ons in eeuwigheidslicht zullen verklaard worden. Wie waárachtig Godsvertrouwen bezit, leert in klimmenden ouderdom die toekomst als een lichtenden morgen begroeten. Gij weet ook wel dat Uw God ironisch glimlacht over het wriemelende, opstandig insect, dat Hij eens mensch, manusch, den denkende, noemde. Hij weet veel beter dan wij, wat wij behoeven en kunnen verdragen.

Alles vlucht voor den toorn van dien rechtvaardigen God, zonder Wiens Wil geen haar van een hoofd wordt gekrenkt: schijnkoningen en schijnkoninginnen vluchten, ministers vluchten, kroonschatten vluchten, bankkapitalen vluchten, geldjoden vluchten, goud vlucht, alles wat innerlijke waarde en hoog karakter mist en alleen met klatergoudschittering de oogen van het volk verblindde, vlucht,

vlucht, vlucht. Weergalooze heldenmoed toont zich in de vreugde van de vlucht. Gij en ik behoeven niet te vluchten; wij weten ons immers veilig. Maar de arbeid en de idee, onvergankelijke schatten in onbreekbare schalen van hooger waardij dan gedegen goud, blijven. Schijn vlucht en verdwijnt als vuile mist; de Waarheid blijft in stralende morgenzonnepracht voor U en voor mij.

Op iedere bladzijde van de wereldhistorie ziet Gij met Uw eigen oogen, hoe Goddelijke vingers schrijven: Alles wisselt op MIJN WENKEN! Leer dan denken en nadenken over wat Gij ziet, danken voor wat Hij U biedt, dan zult Gij leeren aanbidden voor wat ook in eigen land geschiedt.

God geeft, heel eenvoudig, aan de menschen Zijn zichtbaren wil in de gebeurtenissen te kennen, die wij hebben te aanvaarden, soms duistere teksten in een geheimzinnige taal, maar die de Christen kan verstaan. Hij zwijgt eerbiedig Gode stil. Maar Uw staatslieden en preekers maken daarvan vertalingen, onjuiste vertalingen, vol fouten en leemten en tegenstrijdigheden. Uit iedere vertaling ontstaat eene partij en uit iedere tegenstrijdigheid eene factie, die elkaar als leeuwen bekampen. Soms wordt het gezag een factie, waartegen men zich teweer stelt. En dan meenen die oude en verouderde partijen, met oude mannen en oude gedachten, dat zij *wel*, maar anderen tegen haar *niet* het recht van den opstand hebben, om een economisch gekneveld volk te helpen en te bevrijden. Een revolutie is een terugkeer uit het schijnbare tot het wezenlijke, want in haar wordt de opstandeling niet de mensch, maar GOD, die in Goddelijk misnoegen vorsten, staatslieden en volken daarheen werpt als stukken.

Wanneer dat Godsvertrouwen Uw grootste schat is, zal niets en niemand Uw laatste levensjaren verontrusten. Gij zult nog zonnelicht aanschouwen. Wat God doet — ook in het economische en staatkundige leven onzes volks — dat is welgedaan, Zijn wil is wijs en heilig.

Gode zij dank! Er daagt een betere morgen voor zorgende arbeidersharten. Ook over Uw rijke velden klinkt de roep: Het leven is daad! Arbeid eene daad van Goddelijke genade! Het loon, eens veel te karig, zal weer genoeg worden voor een menschwaardig bestaan! De ouderdom zal genoten in zorgelooze rust.

God heeft het nationaal-socialisme verwekt als een instrument in Zijne hand om een betere toekomst den arbeid te geven. Dat is zijn taak.

In een nieuwe maatschappij, waar dienen en werken eene eere zal zijn, vastberadenheid en zelftucht kenmerkende volksche eigenschappen, waar orde en rechtvaardigheid, naast volksche eer, volksche verbondenheid zullen gaan boven groeps- en persoonsbelangen, waar de gansche maatschappij, zij het steeds onvolkomen, in het teeken van het OFFER leert staan.

In een nieuw Europa in broederbond, in een verjongd Nederland, zullen zoo niet wij, dan toch onze kinderen, eens gezamenlijk met alle arbeiders, van welke richting en geloof men ook moge zijn, een gedenk- en dankteeken oprichten voor hem, die de grondlegger was van een herboren Vaderland, waarop zal staan geschreven in roodzwarte letteren: Hij heeft den arbeid, die machteloos was, beschermd tegen een harteloos, koelberekenend kapitaal. (Kuyper).

Niet meer in jammerlijke partijen verdeeld door het oplaaien van politieke en kerkelijke driften, maar één van geest, één van ziel en één van wil zal een vereenigd Nederland uitjubelen, wat meer dan een eeuw geleden een stervende Bilderdijk onzen vaderen voorzong:

Holland groeit weer!
Holland bloeit weer!
Hollands naam is weer hersteld!
Holland uit het vuil verrezen,
Zal opnieuw ons Holland wezen,
Juublend heb ik 't U gemeld!

Dit zal alleen kunnen geschieden in een door Bilderdijk, Groen en Kuyper eens gedachten en door Mussert te verwezenlijken corporatieven staat, in een nationaal-socialistisch Nederland. U en Uw kinderen tot heil; ten zegen voor ons dierbaar Vaderland.

Met nationaal-socialistischen groet: HOU ZEE!

J. H. H. Wamelinck.